

የጳውሎስ የእስር ቤት ደብዳቤዎች

ትምህርት ሁለት
ጳውሎስ እና የቆላስይስ ሰዎች

Paul's Prison Epistles
Lesson Two
Paul and the colossians

ተርጓሚ: እሸቴ በለጠ
Translator: Eshete Belete

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

እናስተዋውቅዎ

የሰርድ ሚሊኒየም ሚኒስትሪ እንደ አውሮፓውያኑ አቆጣጠር በ1997 ዓ.ም. ተመሠረተ። ይህ አገልግሎት አትራፊ ያልሆነ ድርጅት ሲሆን፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮዎችን ለመላው ዓለም በነጻ ለማዳረስ የተቋቋመ ነው። በዓለም አቀፍ ደረጃ ያለውን ጤናማ፣ መጽሐፍ ቅዱሳዊ - መሠረት ያለው ክርስቲያናዊ የአመራር ስልጠና ፍላጎት ምላሽ ለመስጠት፣ ምንም ዓይነት የስልጠና ግብዓቶች የማግኘት እድል ለሌላቸው ክርስቲያን መሪዎች የሴሚነሪ ሥርዓተ-ትምህርቶችን በማዘጋጀት እናሰራጫለን። ሰርድ ሚሊኒየም ሚኒስትሪ በመላውም ዓለም ለሚገኙ ክርስቲያን መሪዎችና ፓስተሮች የተመጣጠነ ዋጋ ያለው፣ በደጋፊዎች የሚታገዝ፣ ለተጠቃሚው ምቹ፣ በልዩ ልዩ የመገናኛ ብዙሃን ዘዴዎች የታገዘ ሥርዓተ-ትምህርት በአምስት ቋንቋዎች (በእንግሊዝኛ፣ በስፓኝኛ፣ በራሺያኛ፣ በማንዳሪን ቻይንኛ እና በአረብኛ) አስተርጉሞ አሰራጭቷል። ሁሉም ትምህርቶች የተጻፉት፣ የተዘጋጁት እና የታተሙት በአገልግሎቱ ውስጥ ሲሆን በ The History Channel©. In 2009 ካሉት ጋር በቅርፅና በጥራት ተመሳሳይነት አላቸው። የሰርድ ሚሊኒየም ሥራ ማለትም ጥራት ላለው የማስተማሪያና የአኒሜሽን የቪዲዮ ፕሮዳክሽን ሥራዎቹ ሁለት የቴሌ አዋርድ ሽልማቶችን ተቀብሏል። የማስተማሪያ ግብዓቶቻችን በዲቪዲ፣ በህትመት፣ በኢንተርኔት ማስተላለፊያ ዘዴዎች፣ በሳተላይት የቴሌቪዥን ስርጭት፣ በራዲዮና በቴሌቪዥን ስርጭቶች ለማቅረብ በሚያስችል መልክ የተቀረፁ ናቸው።

ስለ አገልግሎታችን የበለጠ መረጃ ለማግኘትና እንዴት የአገልግሎቱ ተጠቃሚ መሆን እንደምትችሉ ማወቅ ከፈለጋችሁ፣ www.thirdmill.org የተሰኘውን ድረ-ገጽ ይጎብኙ።

ማውጫ

1. መግቢያ

2. ዳራ

ግንኙነቶች

ቤተክርስቲያን

ግለሰቦች

በቆላስይስ የነበሩ ችግሮች

የግሪክ ፍልስፍና

የአይሁድ ህግ

መንፈሳዊ ኃይላት

3. አወቃቀርና ይዘት

ሰላምታ

ማበረታቻዎች

የመደምደሚያ ሰላምታ

የክርስትና ገናንነት

የክርስቶስ ገናንነት

የክርስቶስ አገልጋዮች ገናንነት

በክርስቶስ የመዳን ገናንነት

የክርስቲያናዊ አኗኗር ገናንነት

4. ዘመነኛው ተዛምዶ

ለክርስቶስ ታማኝ መሆን

መንፈሳዊ ዲላማ/ትኩረት

5. ማጠቃለያ

1. መግቢያ

ማርክ ትዌይን በተሰኘው አሜሪካዊ ጸሐፊ የተጻፈ “ልዑሉና የኔቢጤው ድሃ” የተሰኘ ዕውቅ ታሪክ አለ። በታሪኩ ውስጥ፣ ልዑሉ ደሃውን ለማኝ ወደ ቤተመንግሥቱ ይጋብዘዋል፤ ለጨዋታም ያህል ሁለቱ ልብሳቸውን ይለዋወጣሉ። እንደ አለመታደል ሆኖ ልዑሉ፣ በስህተት እንደ ለማኝ ይቆጠርና ከቤተመንግሥት ይባረራል። ለማኝ ደግሞ በሌላው ጎን፣ በስህተት እንደ ልዑል ይቆጠርና በቤተመንግሥት ውስጥ እንደ ልዑል መኖር ይጀምራል።

እንግዲህ፣ በዚህ ታሪክ ውስጥ፣ ልዑሉም ሆነ የኔ ቢጤውም ደሃ ሰዎች ማንነታቸውን በማምታታቸው ይገረማሉ። ልዑሉ ከቤተመንግሥት እንደሚባረር ቢያውቅ ኖሮ፣ ከለማኝ ጋር ልብሱን የመቀያየር ጨዋታ ለመጫወት ፈቃደኛ ባልሆነም ነበር። ይህንን የመሰለ ልብስን የመለዋወጥ ቀላል ጨዋታ፣ ያንን ሁሉ ትልቅ ኃይልና ጥቅም ለማሳጣት ብቃት ሊኖረው ከቶውኑ አይችልም። በአንዳንድ መንገዶች፣ በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን በነበረችው የቆላስይስ ቤተክርስቲያን ውስጥ የነበሩት ሁኔታዎች “ልዑሉና የኔቢጤው ድሃ” ከተሰኘው ታሪክ ጋር የሚመሳሰልበት ሁኔታ አለ። በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ ክርስቲያኖች በአህዛብ የአምልኮ ወግ ውስጥ እንዲሳተፉ ይበረታቱ ነበር። ስለዚህ፣ ጳውሎስ እነርሱ በክርስቶስ ስለተቀበሉት እጅግ አስደናቂ ብልጥግናና ንግሥና ሊያሳስባቸው እና ጣዖታት ይሰጧቸዋል ተብሎ ለሚነገራቸው ከንቱ ማታለያ ልባቸውን እንዳይሰጡ ሊያስጠነቅቃቸው ይጽፍላቸዋል።

ይህ አሁን የምንከታተለው “የጳውሎስ የእስር ቤት ደብዳቤዎች” ተብሎ ከሚጠራው ተከታታይ ትምህርታችን ሁለተኛው ትምህርት ሲሆን፣ “ጳውሎስና የቆላስይስ ሰዎች” የሚል ርዕስ ሰጥተነዋል። በዚህ ትምህርት ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውንና የቃለ እግዚአብሔርነት ሥልጣን የተሰጠውን ደብዳቤ እናጠናለን። በዚህ ደብዳቤ ውስጥ፣ እንደምንመለከተው፣ በክርስቲያናዊ አምልኮ ውስጥ ሰርሃ ለገባውና ለትናንሽ መንፈሳውያን ኃይላት ከብር እንዲሰጥ ለሚጋብዘው የሐሰት አስተምህሮ ጳውሎስ ጠንካራ ምላሽ ይሰጣል።

ጳውሎስና የቆላስይስ ሰዎች የተሰኘው ትምህርታችን በሦስት ክፍሎች ይከፈላል። አንደኛ፣ ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውን መልእክት ዳራ እንመረምራለን። ሁለተኛ፣ ለቆላስይስ የጻፈውን መልእክት አወቃቀርና ይዘት እንቃኛለን። ሦስተኛ ደግሞ፣ በደብዳቤው ዘመነኛ ተዛምዶ ላይ እናተኩራለን። አስቀድመን ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውን መልእክት ዳራ እንመልከት።

2. ዳራ

ጳውሎስ የኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያ ሲሆን፣ መልእክቶችን መጻፍ እንደ ክርስቶስ አምባሳደር የአገልግሎት ሥልጣኑ አካል ነው። የሐዋርያነቱ አንዱ ክፍል የአብያተክርስቲያናትና የግለሰቦች እረኛ መሆን ነው። እናም ስለዚህ የጳውሎስ ደብዳቤዎች የሥልጣናዊ አስተምህሮዎች ስብስቦች ብቻ አይደሉም። ይልቁኑም፣ ለሚጽፍላቸው አብያተክርስቲያናትና ግለሰቦች ካለው ፍቅር እና ግድ መሰኘት የመነጨ የግል ወዳጅነትና የእረኝነት ደብዳቤዎች ናቸው። በተጨማሪም የጳውሎስ መልእክቶች “ወቅታዊ” ናቸው። ያም ማለት፣ በአንድ ውሱን ዘመን እና ስፍራ ለተነሱ ጉዳዮች ምላሽ ለመስጠት የተጻፉ ናቸው ማለት ነው።

ስለዚህ፣ ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውን ደብዳቤ በምናነበበት ወቅት፣ ጳውሎስ ደብዳቤውን እንዲጽፍ ስላነሳሳው ሁኔታ አንድ ነገር ማወቃችን ጠቃሚ ነው። ይህንንም ለመረዳት፣ የቆላስይስ ሰዎች ምን ዓይነት ችግሮች ነበሩባቸው? ጳውሎስ ለእነርሱ እንዲጽፍ ያነሳሳው ምንድን ነው? የሚሉ ጥያቄዎችን መጠየቅ

ይገባናል። ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውን ደብዳቤ ዳራ በሁለት አቅጣጫዎች እንመለከተዋለን። አንደኛ፣ ጠቅለል ባለ መንገድ ከቆላስይስ ቤተክርስቲያን ጋር ደግሞም በቤተክርስቲያኒቱ ውስጥ ከነበሩ ግለሰቦች ጋር የነበረውን ግንኙነት የሚያሳዩ ጥቂት ዝርዝር ጉዳዮችን እንጠቃቅሳለን። ሁለተኛ ደግሞ፣ ጳውሎስን ያሳሰቡትን ጥቂት ችግሮች እንመረምራለን። እስኪ ጳውሎስ ከቆላስይስ ሰዎች ጋር የነበረውን ግንኙነት በመመልከት እንጀምር።

ግንኙነቶች

ጳውሎስ በቆላስይስ ከሚገኙ ክርስቲያኖች ከሁሉም ጋር እኩል የሆነ ግንኙነት አልነበረውም፣ ስለዚህ አስቀድመን በጠቅላላው ከቤተክርስቲያኒቱ ጋር በነበረው ግንኙነት ላይ፣ ከዚያም ከአንዳንድ ግለሰቦች ጋር በነበረው ግንኙነት ላይ እናተኩራለን። አስቀድመን ከቆላስይስ ቤተክርስቲያን ጋር የነበረውን ግንኙነት በመመልከት እንጀምር።

ቤተክርስቲያን

የቆላስይስ ከተማ የሮማ ግዛት በሆነችው በእስያ ጠቅላይ ግዛት ጲርጊያ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የምትገኝ ከተማ ናት። ከተማይቱ የተመሰረተችው በሊከስ ሸለቆ ሲሆን፣ ትልቅና ይበልጥ ታዋቂ ከሆነችው የሎዶቅያ ከተማ በስተምሥራቅ ወገን ትገኛለች። ቆላስይስ በንጽጽር አነስ የምትል ከተማ ነች። በዘመኑ በነበረው ፖለቲካዊና ኤኮኖሚያዊ መመዘኛ፣ የጳውሎስን እስትንፋስ መለኮታዊ እውቅና ያገኘ ደብዳቤ ሊጻፍላት የሚያስችል ግዝፈት አልነበራትም ወሳኝነቷም እምብዛም ነበር። ጳውሎስ የቆላስይስን ቤተክርስቲያን አልጎበኘም፣ የሆነ ሆኖ ግን ስለ እነርሱ በጣም ግድ ይለው ነበር። በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 1 የተናገራቸውን ቃላት አድምጡ።

ስለ እናንተና በሎዶቅያ ሰላሎት ፊቴንም በሥጋ ሰላላዩት ሁሉ እንዴት ያለ ትልቅ መጋደል እንዳለኝ ልታውቁ እወዳለሁና፤ (ቆላስይስ 2፡1)

ጳውሎስ በሁለተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው ወቅት በጲርጊያ በኩል አልፏል፣ በሆነ ምክንያት ግን የቆላስይስን ቤተክርስቲያን አልጎበኘም። ቤተክርስቲያኒቱ በዚያ ስፍራ ከመመሥረቷ አስቀድሞ ወደ ቆላስይስ ሄዶ እንደነበር ይገመታል። ወይም ከተማይቱን የመጎብኘት እድል ቢያገኝም ምናልባት ቤተክርስቲያኒቱን የማግኘት ዕድል ሳያገኝ ቀርቶም ይሆናል። አለበለዚያ ደግሞ የቆላስይስን ከተማ ጨርሶውኑ አልረገጠም ይሆናል። ምንም ይሁን ምን፣ ጳውሎስ ከአማኞቹ አብዛኞቹን ሰዎች በግል አያውቃቸውም ነበር።

ሆኖም፣ ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች ከጻፈው ዝርዝር ደብዳቤ፣ በቆላስይስ ይኖር ለነበረው ለፊልሞና ከጻፈው ደብዳቤ ከእነርሱ ጋር ስለነበረው ግንኙነት ጥቂት ነገሮችን መረዳት እንችላለን። አንዱ ነገር፣ ጳውሎስ ከቆላስይስ ሰዎች ጋር ይገናኝ የነበረው የቆላስይስ ሰዎች በነበሩት ኤጳፍራ፣ ፊልሞና እና አናሲሞስ እና ቲኪቆስ በሚባለው መልእክተኛው አማካይነት በተዘዋዋሪ ነበር።

ሁለተኛ፣ ምንም እንኳን ፊት ለፊት ባይተያዩም፣ የቆላስይስ ሰዎችና ጳውሎስ መልእክት ይለዋወጡ ነበር። ለአብነት ያህል፣ ኤጳፍራ ስለ ቆላስይስ ሰዎች ለጳውሎስ መረጃ ይሰጠው ነበር። ደግሞም ጳውሎስ ቢያንስ የጳውሎስ መልእክት ወደ ቆላስይስ ሰዎች የተሰኘ አንድ የአዲስ ኪዳን መልእክት ጽፎላቸዋል።

ሦስተኛ፣ ጳውሎስና የቆላስይስ ሰዎች አንዳቸው ሌላቸውን አገልግለዋል። ለምሳሌ፣ ጳውሎስ ስለ እነርሱ በእስር ቤት ከመጋደሉ ባሻገር፣ ለቆላስይስ ሰዎች በተለይ ይጻፋላቸው ነበር። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 9 እንዲህ ተጽፏል፡

ስለዚህ እኛ ደግሞ ይህን ከሰማንበት ቀን ጀምረን የፈቃዱ እውቀት መንፈሳዊ ጥበብንና አእምሮን ሁሉ እንዲሞላባችሁ አየለመንን፤ ስለ እናንተ ጸሎትን አልተውንም፤ (ቆላስይስ 1:9)

ጳውሎስ ለእነርሱ እጅግ የሚጠቅማቸውን በረከት እንዲያገኙ፣ በተለየ መንገድ አዘውትሮ ስለ እነርሱ ይጻፋላቸው ነበር።

አራተኛ፣ የቆላስይስ ሰዎችም ጳውሎስን አገልግለውታል። ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎችና ለፊሊሞና ከጻፋቸው ደብዳቤዎቹ እንደምንረዳው፣ ኤጳፍራና አናሲሞስ የተሰኙ የቆላስይስ ሰዎች እስር ቤት ሄደው ጳውሎስን ጎብኝተውታል። እናም የቆላስይስ ሰዎች መልእክተኞችን ወደ ጳውሎስ እስከላኩ ድረስ፣ ለእርሱ እንደሚጻፈዩለት መገመት ምክንያታዊ ነው።

በአጭሩ፣ ምንም እንኳን ጳውሎስ ከቆላስይስ አማኞች አብዛኞቹን ፊት ለፊት ባያገኛቸውም፣ አንዳቸው ለሌላቸው ግድ የሚሰኙ ሲሆን፣ ግንኙነታቸውንም እውነተኛና ቁም ነገር አዘል የሚያደርገው አንድ የጋራ ጉዳይ ነበራቸው።

ጳውሎስ ከቆላስይስ ቤተክርስቲያን ጋር የነበረውን ግንኙነት ባህርይ ከተመለከትን፣ ከእርሱ ጋር ትውውቅ ከነበራቸውና በቆላስይስ ቤተክርስቲያን ይገኙ ከነበሩ አንዳንድ ግለሰቦች ጋር የነበረውን ግንኙነት ደግሞ እንመልከት።

ግለሰቦች

ጳውሎስ ከቆላስይስ የሆኑ በርካታ ወዳጆች ነበሩት። እነዚያም ሰዎች እንዲያው የሚተዋወቁ ብቻ ሳይሆኑ፣ የቅርብ ወዳጆቹ፣ አብዛኞቹ ደግሞ በወንጌል አገልግሎት ከጳውሎስ ጋር አብረው የተጋደሉ ናቸው። ከእነዚህም ወዳጆቹ ሦስቱ፣ ፊልሞና፣ አፍብያ፣ አክርጳ ናቸው። በፊልሞና ቁጥር 1 እና 2 በሰላምታው ውስጥ ጳውሎስ ያሰፈረውን አድምጡ፡

የክርስቶስ ኢየሱስ እስር ጳውሎስ ወንድሙም ጢሞቴዎስ፣ ለተወደደውና አብሮን ለሚሠራ ለፊልሞና፣ ለእንታችንም ለአፍብያ፣ ከእኛም ጋር አብሮ ወታደር ለሆነ ለአርክጳ፣ በቤትህም ላላች ቤተ ክርስቲያን፤ (ፊልሞና 1-2)

ቢያንስ፣ ፊልሞና የጳውሎስ የቅርብ ወዳጅ ነበር። ደግሞም ጳውሎስ አፍብያን በስም ሲጠቅስ እርሷን የሚያወቃት ይመስላል። በርካታ ምሁራን እንደሚያምኑት፣ ከፊልሞና ቤተሰብ አንዷ እንዲያውም ባለቤቱ ልትሆን ትችላለች። አክርጳ በቤተክርስቲያን ውስጥ ስፍራ ያለው ሰው ከሆነ፣ ጳውሎስ እርሱን መጥቀሱ ያለውን ከበሬታ ለማሳየት ይሆናል። ግን ከዚህ ይልቅ የሚቀርበው እርሱም የፊልሞና ቤተሰብ አባል ምናልባትም ልጁ ሊሆን ይችላል የሚለው ነው።

ከጳውሎስ የቆላስይስ ወዳጆች ሌላኛው አጳፍራ ነው። ጳውሎስ ኤጳፍራን የሚገልጠው አብሮኝ ሠራተኛ እና እሥረኛ በማለት ሲሆን፣ የክርስቶስ ታማኝ አገልጋይ በማለትም ኤጳፍራን ይጠቅሰዋል። ጳውሎስ መልእክቱን ለቆላስይስ ሰዎች በጻፈበት ወቅት ኤጳፍራ ከጳውሎስ ጋር በእስር ቤት ቆይቷል።

የጳውሎስ ወዳጅ አናሲሞስም የቆላስይስ ሰው ነበር። ከጌታው ከፊልሞና ከኮበለለ በኋላ ጳውሎስን ፍለጋ የሄደ ባርያ ሲሆን፣ በመጨረሻም በእስር ቤት ውስጥ የጳውሎስ አገልጋይ ሆኖ ነበር።

አብዛኞቹ የጳውሎስ ወዳጆች በአንድ መልኩ ከፊልሞና ጋር ትስስር ያላቸው ናቸው። ግንኙነታቸው ምንም መልክ ይኑረው ምንም፣ ጳውሎስ ከጠቅላላው ቤተክርስቲያን ጋር ከነበረው ግንኙነት ይልቅ ከእነዚህ ወዳጆቹ ጋር በግል የነበረው ግንኙነት የቅርብ ግንኙነት ነበር። ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈው ደብዳቤ በግልፅ እንደሚያሳየን ግን፣ ከእነዚህ ወዳጆቹ ጋር ያለው ግንኙነት በቆላስይስ ለሚኖሩ አማኞችም በጠቅላላ ፍቅሩ እንዲጨምር አድርጎታል።

እንግዲህ ጠቅለል አድርገን ስንናገር፣ ጳውሎስ ከቆላስይስ ቤተክርስቲያን ጋር የነበረው የግል ቅርብ ልክኛ ነበር። ሆኖም ደግሞ ለበርካቶቹ የቤተክርስቲያኒቱ አባላት እጅግ ግድ ይሰኝ ነበር። ሐዋርያ በመሆኑ ብቻ ሳይሆን፣ ከወዳጆቹ ጋር ከነበረው ጥብቅ ወዳጅነት የተነሳ ለቤተክርስቲያኒቱ ጥልቅ ስሜት ነበረው።

ጳውሎስ በጥቅሉ ከቆላስይስ ሰዎች ጋር እና በቆላስይስ ከሚገኙ ግለሰቦች ጋር ስለነበረው ግንኙነት ስንመለከት ቆይተናል፣ አሁን ደግሞ ጳውሎስን ያሳስቡት የነበሩና በቆላስይስ የተከሰቱ ችግሮችን ለመመርመር እንዘጋጃለን። ምን ችግሮች ነበሩባቸው? ጳውሎስ ለእነርሱ እንዲጸፍ ምን አነሳሳው?

በቆላስይስ የነበሩ ችግሮች

ጳውሎስ በእስር ላይ በነበረበት ወቅት፣ ኤጳፍራ የተሰኘና ነዋሪነቱ በቆላስይስ ከተማ የሆነ ሰው ጎብኝቶት ነበር። ኤጳፍራም የቆላስይስን ቤተክርስቲያንን ጨምሮ፣ በሊከስ ሸለቆ የሚገኙ አብያተክርስቲያናትን እየተፈታተናቸው ስላለው የሐሰት ትምህርት ለጳውሎስ ነገረው። ስለዚህም ቤተክርስቲያንን ከእነዚህ የሐሰት ትምህርቶች ለመከላከል፣ ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች ደብዳቤ ጻፈላቸው። ወደ ቆላስይስ ቤተክርስቲያን ስለገባው የስህተት አስተምህሮ ዝርዝር ነገሮችን ባናውቅም፣ የጳውሎስ ደብዳቤ ግን ስለማንነታቸው በርካታ ነገሮችን አሳውቆናል።

በመጀመሪያ፣ በቆላስይስ የነበረው የሐሰት ትምህርት የክርስትናን እምነት ከግሪክ ፍልስፍና ጋር የቀላቀለ ነበር። ሁለተኛ፣ በአይሁድ ህግ ላይ ያለመጠን የተደገፈ ነበር። ሦስተኛ ደግሞ፣ ክርስቲያኖች ሊያከብሯቸውና ሊለማመኗቸው የሚገቡ በርካታ አማልክት አሉ የሚል ነበር። ከግሪክ ፍልስፍና ጋር የሚዛመደውን የዚህን አስተምህሮ ገፅታ በመመልከት እንጀምር።

የግሪክ ፍልስፍና

በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን በነበረው የሜድትራኒያን ዓለም ውስጥ፣ በሃይማኖታዊው አመለካከትና በመደበኛው አዕምሮአዊ እውቀት መካከል ግልፅ ያለ የመለያ መስመር አልነበረም። በውጤቱም፣ ፍልስፍና የሚለው ቃል በባእድ አምልኮ አራማጆች፣ በተለይም በሃይማኖታዊ ትውፊቶች ላይ በተመሠረቱት ዘንድ በስፋት አገልግሎት ላይ ይውል ነበር። በተደጋጋሚም እነዚህ ትውፊቶች፣ ለየት ያሉ ምሥጢራዊ ነገሮችንና መብቶችን፣ በተጨማሪም ድብቅ እውቀትንና ጥበብን ያካትቱ ነበር። የሚያሳዝነው ግን፣ እነዚህ የባዕድ አምልኮ

ፍልስፍናዎች በቆላስይስ ቤተክርስቲያንም ውስጥ ስርገው የሚገቡበት ቀዳዳ ማግኘታቸው ነው። በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 1 እስከ 4 ጳውሎስ ስለዚህ ጉዳይ የነበረውን ስጋት እንመለከታለን።

**ስለ እናንተና በሎዶቅያ ስላሉት ሁሉ እንዴት ያለ ትልቅ መጋደል እንዳለኝ ልታውቁ እውዳለሁና፤
የእግዚአብሔርንም ምሥጢር እርሱንም ክርስቶስን እንዲያውቁ እጋደላለሁ፤
የተሰወረ የጥበብና የእውቀት መዝገብ ሁሉ በእርሱ ነውና።
ማንም በሚያባብል ቃል እንዳያስታችሁ ይህን እላለሁ። (ቆላስይስ 2:1-4)**

በዚህ ስፍራ የምንመለከታቸው የጳውሎስ ቃሎች የቆላስይስ ሰዎች የግሪክ ፍልስፍናና ሃይማኖት ያከብሩት ለነበረው ለምሥጢር፣ ለጥበብና ለእውቀት ክፍ ያለ ስፍራ ይሰጡ እንደነበር ያመለክታሉ። ስለዚህም፣ በቆላስይስ የነበሩ የሐሰት መምህራን ለሚያቀርቡት መከራከሪያ ምላሽ ለመስጠት፣ እውነተኛው ምሥጢር፣ ጥበብና እውቀት የሚገኘው በክርስቶስ ብቻ እንጂ በአህዛብ ሃይማኖት እንዳልሆነ ጳውሎስ አጽንዖት ሰጥቶ ያሳስባል።

ከዚህም በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 8 ውስጥ፣ ጳውሎስ ፍጹም እርግጠኝነት በሞላበት አገላለፅ በአህዛብ ፍልስፍና ላይ በማነጣጠር ይኮንነዋል።

እንደ ክርስቶስ ትምህርት ሳይሆን፣ እንደ ሰው ወግና እንደ ዓለማዊ እንደ መጀመሪያ ትምህርት ባለ በፍልስፍና በከንቱም መታለል ማንም እንዳይማርካችሁ ተጠበቁ። (ቆላስይስ 2:8)

ጳውሎስ በዚህ ስፍራ፣ የሐሰቱን አስተምህሮ ከንቱ እና አታላይ ፍልስፍና በማለት በቀጥታ ያጋልጠዋል። እንደተመለከትነው፣ በግሪኩ አጠቃቀም፣ ፍልስፍና የሚለው ቃል የሚያመለክተው፣ በንፁህ እውቀት ወይም ምክንያታዊ በሆነ ጥናት ላይ የተመሰረተውን ሳይሆን በትውፊታዊ ሃይማኖታዊ ምርምሮች ላይ የተመሠረተውን ነው።

በቆላስይስ የነበሩ የሐሰት መምህራን በግሪክ ሃይማኖትና በባዕድ ምሥጢራዊ ሃይማኖት ፍቅር የተነደፉ መሆኑን እነዚህ ቁጥሮች በብርቱ ያመለክቱናል። በቤተክርስቲያን ውስጥ ተቀባይነትን ለማግኘት፣ ጥቂት ክርስቲያናዊ ልምዶችን አካትተው ሊሆን ይችላል። ሆኖም ግን ክርስትናን ሐዋርያት እንደሚያስተምሩት አልተቀበሉትም፣ ቢቀበሉትም ልምዶቻቸውን በትውፊታዊ የባዕድ አምልኮ ላይ ባልመሠረቱት ነበር።

በቆላስይስ ይኖሩ በነበሩ የሐሰት መምህራን ይለፈፍ የነበረው የአህዛብ ፍልስፍና የብህትውናን አንዳንድ ነገሮች ያካተተ ይመስላል። ብህትውና ምድራዊ ደስታን አግባብ ባልሆነ መንገድ አሻፈረኝ የማለት ልምምድ ነው። አንዳንድ ጊዜም ጉዳዩን ያለ ልክ በማክረር ደስታ ኢ-ግብረገብ ነው በማለት፣ ከዚህም አልፎ አንድ ሰው አካሉን በማሰቃየት ጽድቁን ሊያሳይ ይገባል ወደማለት ይዘልቃል። ጳውሎስም ይህንን የመሰለውን የብህትውና አስተሳሰብ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 20 እስከ 23 እንዲህ ውድቅ ያደርገዋል።

ከዓለማዊ ከመጀመሪያ ትምህርት ርቃችሁ ከክርስቶስ ጋር ከምታችሁ፣ እንደ ሰው ሥርዓትና ትምህርት፣ አትያዝ፣ አትቆመስ፣ አትንካ ለሚሉት ትእዛዛት በዓለም እንደምትኖሩ ስለ ምን ትገዛላችሁ? እነዚህ ሁሉ በመደረግ ሊጠፉ ተወስነዋልና።

ይህ እንደ ገዛ ፈቃድህ በማምለክና በትሕትና ሥጋንም በመጨቆን ጥበብ ያለው ይመስላል፤ ነገር ግን ሥጋ ያለ ልክ እንዳይጠግብ ለመከልከል ምንም አይጠቅምም። (ቆላስይስ 2:20-23)

ጳውሎስ በቆላስይስ የነበረውን የብህትውና ልምምድ የተቃወመው ቢያንስ በሁለት ምክንያቶች ነው። አንደኛ፣ ብህትውናቸው የተመሰረተው በዚህ ዓለም መሠረታዊ መርሆች ላይ ነበር። በዚህ ወደ ኋላ ላይ እንደምንመለከተው፣ ይህ ቋንቋ ከመንፈሳዊ ኃይላትና ከመላእክት ጋር የተሳሰረ ነው። ሁለተኛ፣ ኃጢአትን ለማሸነፍ የሚያስችል ምንም ፋይዳ የለውም ስለዚህ ምንም ጥቅም የሌለው ከንቱ ነው።

ስናጠቃልለው፣ በቆላስይስ የነበሩት የሐሰት መምህራን የቤተክርስቲያንን አስተምህሮ ከግሪክ ትውፊት ጋር ለመቀየጥ ሞከሩ ይህንንም ያደርጉ የነበረው አማኞች የሚገጥማቸውን ፈተና ለመቋቋም የሚያስችላቸውን እውቀትና ጥበብ ለማግኘት በሚል ሰብብ ነበር። ወደ እውነቱ ስንመጣ ግን፣ አለን የሚሉት ጥበብ ግን ውሸት ነበር፤ ልምምዶቻቸውም እርባና ቢስ ነበሩ፤ ትምህርቶቻቸውም የክርስቶስን የበላይነት የሚከዱ ናቸው።

በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩት የሐሰት መምህራን የግሪክን ፍልስፍና ከማስፋፋታቸው ባሻገር፣ በአይሁድ ህግ ላይ የተመሠረቱ በርካታ ልምምዶችንም ቀይጠው ነበር። ሆኖም፣ ስለ አይሁድ ህግ ያላቸው ግንዛቤና አጠቃቀማቸው ከትውፊታዊው የጁዳይዝም ሥርዓትም ሆነ ከትክክለኛው የክርስትና ልምምዶች የተገነጠለ ነበር።

የአይሁድ ህግ

በሌሎች ትምህርቶች እንዳየነው፣ ጳውሎስ ለሙሴ ህግ ከበሬታ አለው። ስለወንጌልም ሲል በርካታ ትውፊታዊ የአይሁድ ልምምዶችን ለመቀበልና ለመፈጸም ፈቃደኛ ነበር። እንግዲያው፣ በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን ህጉን አግባብ በሆነ መንገድ ተለማምደው ቢሆን ኖሮ፣ ጳውሎስ ስለ አጠቃቀማቸው ባልነቀፋቸው ነበር። የእርሱ ነቀፋ የሚያመለክተን የሐሰት መምህራኑ የአይሁድን አስተምህሮና ልምምዶች ይገለገሉባቸው የነበሩት በረከሰ መንገድ ነበር።

በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 16 ውስጥ፣ የሐሰት አስተማሪዎች ያበላሸቡባቸውን የአይሁድ ልምምዶች ጠቃሚሷል፡

እንግዲህ በሙብል ወይም በመጠጥ ወይም ስለ በዓል ወይም ስለ ወር መባቻ ወይም ስለ ሰንበት ማንም አይፍረድባችሁ፤ (ቆላስይስ 2:16)

በግልጽ እንደምናስተውለው፣ በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን በብሉይ ኪዳን ከተሰጡት ልምምዶች አንዳንዶቹን ያከርሩ ነበር። ይህም በአይሁድ የቀን አቆጣጠር ውስጥ የተመዘገቡትን በዓላቶች፣ ማለትም ሃይማኖታዊ በዓላትን፣ ጨረቃ አዲስ ስትወጣ የሚከበረውን በዓልና የሰንበትን ቀን በተጨማሪም ከቅባት ነክ ምግቦች መታቀብን ያካትቱ ነበር። ሆኖም የብሉ ኪዳኑን ሥርዓቶች ያከብሩ የነበረው በሙሴ ህግ ውስጥ በተቀመጠው ዓይነት አልነበረም። ወይም ደግሞ ሐዋርያት ይለማመዱ ቸንደነበረው ዓይነትም አልነበረም። ይልቁኑ በተቃራኒው፣ ከአይሁድ ህግ በሚጣረስ መንገድና የተቀታዮቻቸውንም የመጨረሻ ዕጣ ፈንታ አደጋ ውስጥ በሚጥል መንገድ እንደሚለማመዱ ጳውሎስ በገሃድ አጋልጦል። ይህንንም በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 17 እና 18 ውስጥ እንዲህ አስቀምጦታል፡

**እነዚህ ሊመጡ ያሉት ነገሮች ጥላ ናቸውና፤ አካሉ ግን የክርስቶስ ነው።
ትሕትናንና የመላእክትን አምልኮ እየወደደ፤ ባለየውም ያለ ፈቃድ እየገባ፤ በሥጋዊም
አእምሮ በከንቱ እየታበየ ማንም አይፍረድባችሁ። (ቆላስይስ 2:17-18)**

የሙሴ ህግ የተቀደሱ ቀናትን እግዚአብሔርን ከማምለክ ጋር እንጂ ከመላእክት አምልኮ ጋር አላቆራኘውም። ምግብ መርጦ መመገብን ለእግዚአብሔር እንደተለየ ህዝብ መለያቸው እንዲሆን እንጂ የትሕትና መገለጫና የብህትውና መንገድ አድርጎም ጥብቅና አልቆመለትም። የሐሰት መምህራን ግን፤ እነዚህን ህግጋት በመበረዝ፤ ለጣዖት አምልኮና ለአህዛብ ብህትውና ይጠቀሙባቸው ነበር።

በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 11 እና 12 ውስጥ፤ ጳውሎስ በተጨማሪም የስህተት አስተማሪዎች በርዘው የሚጠቀሙበትን የአይሁድን የመገረዝ ህግ በዝርዝሩ ውስጥ ያካትተዋል።

**የሥጋንም ሰውነት በመገፈፍ፤ በክርስቶስ መገረዝ፤ በእጅ ባልተደረገ መገረዝ በእርሱ ሆናችሁ ደግሞ ተገረዛችሁ፤
በጥምቀትም ከእርሱ ጋር ተቀብራችሁ፤ በጥምቀት ደግሞ፤ ከሙታን ባስነሣው
በእግዚአብሔር አሠራር በማመናችሁ፤ ከእርሱ ጋር ተነሣችሁ። (ቆላስይስ 2:11-12)**

በግልጽ እንደምናየው፤ በቆላስይስ የሚኖሩ የሐሰት መምህራን የክርስትናን ግርዘት የሚመስል ልምምድ ያራምዳሉ። ስለዚህ፤ ጳውሎስ ግርዘትንና የክርስትና ጥምቀትን አያይዞ የተናገረው የቆላስይስ ሰዎች ስለተጠመቁ ግርዘት እንደማያስፈልጋቸው ሊስተምራቸው ነው።

በአጭሩ፤ በቆላስይስ መልእክቱ ጳውሎስ የጻፈው ህጉን የሚሸቃቅጡትን ለመቃወም ብሎ እንጂ ህጉን ራሱን ለመቃወም ብሎ አልነበረም። በሌላ ስፍራ፤ የሙሴ ህግ ለትክክለኛው ክርስቲያናዊ ግብረገብነትና ልምምድ መሠረት እንደሆነ እና ስለ እግዚአብሔርም ብዙ እውነቶችን እንደሚያስተምረን ጳውሎስ ማረጋገጫ ሰጥቷል። በዚህ በቆላስይስ ግን፤ በተመረጡ የስህተት አስተምህሮዎችና ልምምዶች ላይ በማነጣጠር የሚፋለማቸው ሲሆን፤ በህጉ ውስጥ ያሉ አንዳንድ ትዕዛዛትን በመሸቃቀጣቸው ይረግማቸዋል ቤተክርስቲያንም እነዚህን የተሸቃቀጡ ልምምዶች እንዳትቀበል ያሳስባል።

በቆላስይስ የሚኖሩ የሐሰት መምህራን የግሪክን ፍልስፍና ከማራመዳቸው እና በአይሁድ ህግ ላይ የተመሠረቱ ልምምዶችን ከመቀየጣቸው ባሻገር፤ የመናፍስትን አምልኮ በመስበክ ክርስቲያኖች እነዚህን ኃይላት እንዲያከብሩና እንዲያመልኩ ያበረታታሉ።

መንፈሳዊ ኃይላት

እንግዲህ የቆላስይስ ቤተክርስቲያን መንፈሳዊ ኃይላትን የማምለክ ልምምድ የነበራት መሆኑ ቢያንስ በሦስት መንገዶች በግልፅ ይታያል። አንደኛ፤ ጳውሎስ ስለ መላእክት አምልኮ ጽፏል። ሁለተኛ፤ ስለ ኃይላትና ሥልጣናት ጠቅሷል። ሦስተኛ ደግሞ፤ ከዚህ ዓለም መሠረታዊ መርሆዎች ጋር ተያያዥነት ያላቸውን ችግሮች ጠቅሷል። ስለ መላእክት አምልኮ የተቀሰውን በመመልከት እንጀምር።

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አገላለጽ፤ መላእክት የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸው። በፍጥረት ውስጥ ከእግዚአብሔር እየተቀበሉ የሚፈፀሙት ተግባር አላቸው። እግዚአብሔር በርካታ ሥራዎችን ሰጥቷቸዋል፤ መንፈሳዊ ውጊያን፤

በብሔራዊ ፖለቲካ ላይ ተፅዕኖ ማሳደርን፤ ለህዝቡ መልእክትን ማድረስን እና አማኞች በምድር ኑሯቸው የሚሰፈሩባቸውን በማዘጋጀት ያገለግላሉ። የመጀመሪያዬቱም ቤተክርስቲያን እነዚህን ኃላፊነቶቻቸውን በደንብ ታውቃለች። በዕብራውያን ምዕራፍ 1 ቁጥር 14 እንዲህ ይነበባል፡

ሁሉ መዳንን ይወርሱ ዘንድ ስላላችው ለማገዝ የሚላኩ የሚያገለግሉም መናፍስት አይደሉም? (ዕብራውያን 1:14)

መላእክት በእርግጥ አገልጋይ መናፍስት ናቸው፤ እናም ሥራቸውን መለየት በጣም ወሳኝ ነው። በቆላስይስ እንደነበሩት የሐሰት መምህራን ግን፤ መላእክት ከአገልጋይነት የዘለሉ ናቸው፤ ለሚያመልኩዋቸውና ትእዛዛቶቻቸውን ለሚጠብቁ ምሥጢራዊ እውቀቶችን የሚገልጡ ፈለካዊ ኃይላት ናቸው። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 18 ውስጥ እንዲህ ሲል በቀጥታ ኮንኗቸዋል፡

ትሕትናንና የመላእክትን አምልኮ እየወደደ፣ ባላየውም ያለ ፈቃድ እየገባ፣ በሥጋዊም አእምሮ በከንቱ እየታበየ ማንም አይፈረድባችሁ። (ቆላስይስ 2:18)

የሐሰት መምህራኑ ከመላእክት ራእይ ተቀብለናል ይላሉ፤ እናም ክርስቲያኖችም ተገቢ የሆነውን የባዕድ አምልኮ ሥርዓት ቢፈፀሙ ተመሳሳይ ራእይ እነርሱም ሊቀበሉ ይችላሉ በማለት ያባብላሉ።

ምናልባት የሐሰት መምህራኑ ራእይ ተቀብለው ሊሆን ይችላል፤ ሆኖም ይህ ራእይ ከእግዚአብሔር ቅዱሳን መላእክት ሳይሆን ከአጋንንቶች ነው። ሌላኛው አማራጭ ደግሞ፣ ምናብ ወለድ የራስ ቅዠት ወይም የአደገኛ ዕዎች ሱስ የወለደው ባዶ የቁም ቅዠት ሊሆን መቻሉ ነው። ወይም ደግሞ እየሞሹም ሊሆን ይችላል።

ምንም ይሁን ምን፣ በጥንታዊው ዓለም ውስጥ ይህንን የመሰለው የመላእክትን ኃይልና ተፅዕኖ ፈጣሪነት አጋንኖ የመመልከት አስተሳሰብ እንግዳ አልነበረም። አንዳይድ የአይሁድ መምህራንም ስለመላእክት ተመሳሳይ የሆነ አስተሳሰብ ያራምዳሉ። አንዳንድ የግሪክ ፈላስፎችም ስለ አማልክቶቻቸውን ስለ ኮከቦቻቸው ተመሳሳይ ነገሮችን ያስተምራሉ። የሚያሳዝነው፣ በእነዚህ ሃሳቦች መካከል ያለው መመሳሰል የቆላስይስ ክርስቲያኖች የሐሰት መምህራኑን አስተምህሮ ትክክለኛ ነው ብለው እንዲያስቡና ይህ የስህተት አስተምህሮ በቆላስይስ ቤተክርስቲያን ውስጥ መቆናጠጫ እንዲያገኝ እንዲፈቅዱለት አድርጎታል።

ጳውሎስ ስለ መላእክት አምልኮ በቀጥታ የጠቀሰውን እስካሁን ተመልክተናል፤ አሁን ደግሞ ስለ ኃይላትና ስለ ሥልጣናት ወደተናገረው መለስ እንበል። በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን ቋንቋ ውስጥ፣ “ኃይላት” እና “ሥልጣናት” የሚለው ቃል መላእክትን ለመሳሰሉ መንፈሳዊ ፍጥረታት አገልግሎት ላይ ይውላል።

እንደተመለከትነው፣ በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን አማኞች መላእክትንና መንፈሳዊ ፍጥረታትን እንዲያመልኩ ያበረታታሉ። ጳውሎስ ለዚህ የስህተት አስተምህሮ ምላሽ የሰጠው በሰማይም ሆነ በምድር ከሚገኙት ኃላትና ሥልጣናት ሁሉ ክርስቶስ እጅግ የሚልቅ መሆኑን በአፅንዖት በመግለጥ ነው። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 16 ውስጥ ስለ ክርስቶስ ልዕልና እንዲህ ጽፏል፡

የሚታዩትና የማይታዩትም፣ ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት፣ በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና ከፍጥረት ሁሉ በፊት በከፍ ነው፤ ሁሉ በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሮአል፤ (ቆላስይስ 1:16)

ጳውሎስ በዚህ ስፍራ ዙፋናትን፣ ኃይላትን፣ ጌትነትንና ሥልጣናትን ጠቅሷል። ዙፋናትና ኃይላት ትርጓሜያቸውን ያገኙት *thronos* (qro,noj) እና *kuriotēs* (kurio,thj) ከተሰኙት የግሪክ ቃላት ነው። እነዚህ ቃላት በተለምዶ የሚጠቀሱት ምድራዊ ነገሥታትንና ገዢዎችን ለማመልከት ሲሆን፣ መንፈሳዊ ፍጥረታትን ለማመልከትም ይጠቀሙባቸዋል። ዝዴታዎች ሥልጣናት ደግሞ ትርጓሜያቸውን ያገኙት *archē* (avrch,) እና *exousia* (evxousi,a) ከተሰኙት የግሪክ ቃላት ነው። እነዚህ ቃላት ኡብዛኛውን ጊዜ በጥቅም ላይ የሚውሉት የማይታዩ ኃይላትን ማለትም መላእክትንና ኢጋንንትን ለመጥቀስ ነው።

በቆላስይ ይገኙ በነበሩት የሐሰት መምህራን ንፅረተ-ዓለም ውስጥ፣ የመላእክትና የኢጋንንት መንፈሳዊ ሥልጣናት በምድር ከሚገኙ ሰብዓዊ አቻ ፍጡራን እጅግ ይበልጣሉ የሚል ድምዳሜ አለ። የሐሰት መምህራን የመላእክትንና የኢጋንንትን ኃይል ያለ ልክ ያጋንናሉ። ከዚህም የተነሳ ለክርስቶስ ብቻ ይገባው የነበረውን የማንት መገለጫ ለእነዚህ ለማይታዩ ገዢ ኃይላት ለአለቆችና ሥልጣናት ሰጥተው ነበር።

ጳውሎስ ስህተታቸውን ያሳየው ክርስቶስ የፍጥረታት ሁሉ ጌታ በማለት እያወደሰ ነው። ጳውሎስ በመንፈሳዊ እና በምድራዊ ባለሥልጣናት መካከል ያለውን ልዩነት ከማሳየት ይልቅ፣ አንድ ናቸው፣ ከልዩነታቸው ይልቅ ተመሳሳይነታቸው ይሳላል በማለት አመልክቷል። ሁሉም ተፈጥረዋል፣ ሁሉም ከክርስቶስ በታች ናቸው። እውነተኛው ንጽጽር የሚታየው የሐሰት መምህራን እንደሚያራግቡት መንፈሳዊና ምድራዊ በማለት ሳይሆን ክርስቶስ የሁሉ የበላይ ከመሆኑ ጋር ነው። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 16 የጠቀሰውን ደግመን እንመልከተው።

በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና (ቆላስይስ 1:16)

ጳውሎስ በመቀጠልም መንፈሳዊ ኃይላትና ክርስቶስ ቀጥተኛ ፍልሚያ ውስጥ እንደነበሩ በግልጽ ተናግሯል። የሐሰት መምህራኑ የሚያስተምሩት ክርስቶስን ማምለክ መንፈሳዊ ሥልጣናትን ከማምለክ ጋር ይስማማል ብለው ነው። ጳውሎ ግን የሐሰት አስተማሪዎች የሚያመልኩባቸውን መንፈሳዊ ፍጥረታት በምንም ዓይነት መንገድ ይመልከቷቸው በምንም፣ አውነቱ ግን አምልኮን የሚጠየቁት ኢጋንንቶች ናቸው በማለት ያጋልጣል። የእግዚአብሔር ቅዱሳን መላእክት ይህንን ከመሰለው አምልኮ ጣዖት ጋር ግንኙነት የላቸውም። ክርስቶስን የጠላቶቹን መመለክ ፈጽሞ አይፈቅድም።

ጳውሎስ ይህንን ነጥብ በቆላስይስ ምእራፍ 2 ቁጥር 15 ውስጥ አብራርቶታል።

አለቅነትንና ሥልጣናትን ገፏ፣ ድል በመንሣት በእርሱ እያዘራቸው በግልጥ አሳይቻቸው። (ቆላስይስ 2:15)

እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል አማካይነት መንፈሳዊ ኃይላትን እና ሥልጣናትን ድል አድርጎ አለቅነታቸውን ገፏል። በሌላ አገላለጽ፣ መንፈሳዊ ኃይላትና ሥልጣናት በመንፈሳዊ ውጊያ የእግዚአብሔር ተቃዋሚ መሆናቸውን ያገልጻሉ። አምፀዋል፣ ክፉ መናፍስት ናቸው፣ ደግሞም የእግዚአብሔር ጠላቶች ናቸው። እነርሱ ኢጋንንቶች እንጂ፣ ቅዱሳን መላእክት አይደሉም። እግዚአብሔር ግን በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት፣ እነዚያን ኢጋንንቶች ሥልጣናቸውን ገፏል ድል በማድረግም አዋርዷቸዋል። እንግዲህ በቆላስይስ ይኖሩ በነበሩ የሐሰት መምህራን ይመለከቱ የነበሩት እና ጳውሎስ “ገዢዎችና ሥልጣናት” በማለት የጠቀሳቸው መንፈሳዊ ኃይላት እነዚህ የወደቁ እና የተሸነፉ ኢጋንንቶች ናቸው።

ጳውሎስ ስለ መላእክት፣ ስለ መንፈሳዊ አለቆችና ሥልጣናት የተናገረውን ከመረመርን፣ አሁን ደግሞ ጳውሎስ ስለዚህ ዓለም መሠረታዊ መመሪያዎች (የመጀመሪያ ትምህርት) እንዴት እንደተናገረ ወደመመልከቱ እንሸጋገራለን። አስቀድመን እንደተናገርነው፣ ይህኛውም ሐረግ ለመንፈሳዊ ፍጥረታት ይጠቀስ የነበረ ሌላኛው ሐረግ ነው።

በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን፣ stoicheia (stoiceia/a) የተሰኘው የግሪክ ቃል “መሠረታዊ መመሪያዎች” ተብሎ ይተረጎማል። ይህም በተለምዶ ከከዋክብትና ከፕላኔቶች ጋር ለሚያያዙ ጣዖታትና መንፈሳዊ ኃይላት መግለጫ የሚውል ነው። stoicheia በተጨማሪም አራት መሠረታዊ ግዑዛን አካላትን ማለትም፣ መሬትን፣ ንፋስን፣ እሳትንና ውሃን ለማመልከት ያገለግላል። እነዚህ መሠረታዊ መርሆች ወይም ግዑዛን ፍጥረታት የወንዶችንና የሴቶችን ዕጣ ፈንታ ይወስናሉ አሊያም ተፅዕኖ ያሳድሩበታል ተብሎ ይታሰባል።

ጳውሎስም በገላትያ ምእራፍ 4 ቁጥር 8 እና 9 ውስጥ stoicheia የተሰኘውን ቃል በዚህ መንገድ ተጠቅሞበታል፡

**ነገር ግን በዚያን ጊዜ እግዚአብሔርን ሳታውቁ በባሕርያቸው አማልክት ለማይሆኑ ባሪያዎች ሆናችሁ ተገዛችሁ፤
አሁን ግን እግዚአብሔርን ስታውቁ ይልቅስ በእግዚአብሔር ስትታወቁ እንደ ገና ወደ ደካማ ወደሚናቅም ወደ መጀመሪያ ትምህርት እንዴት ትመለሳላችሁ? እንደ ገና ባሪያዎች ሆናችሁ ዳግመኛ ለዚያ ልትገዙ ትወዳላችሁን? (ገላትያ 4:8-9)**

በዚህ ስፍራ የመጀመሪያ ትምህርት ተብሎ የተጠቀሰው ቃል ትርጓሜውን ያገኘው stoicheia ከተሰኘው የግሪክ ቃል ሲሆን፣ የሚያመለክተውም በፍጥረታቸው አማልክት ያልሆኑትን ፍጥረታት ነው። ያም ማለት፣ ራሳቸውን የአህዛብ አማልክት በሚል ጭንብል የሸፈኑ አጋንንቶችን ያሳያል። ሌላኛው ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 8 የጠቀሰውና ይህንን የመጀመሪያ ትምህርት የኮነበት ቃል የተገኘው ከዚህ stoicheia ከተሰኘው ቃል ነው።

ጳውሎስም ይህንን stoicheia ወይም የመጀመሪያ ትምህርት የሚለውን ቃል ያመለክተው የሐሰት መምህራኑ ፍልስፍና መሠረት መሆኑን ለማሳየት ነው። በሌላ አባባል፣ የሐሰት መምህራኑ ሃይማኖታዊ ትውፊት ተቀባይ ሊያጣ ይገባል ምክንያቱም የሚታመኑት በሐሰት አማልክት ላይ ነውና የሚል መከራከሪያ ጳውሎስ ያቀርባል።

ከሁሉ የሚገርመው ደግሞ፣ ስለዚህ ግዑዛንና ስለ መንፈሳዊ ኃይላት የሚናፈሰው አስተሳሰብ በተለይ በሁለቱ ኪዳናት የሽግግር ዘመን ውስጥ በአንዳንድ የጁዳይዝም ክንፎች ውስጥም ይቀነቀን ነበር። በጳውሎስ ዘመን በነበረችው የቆላስይስ ቤተክርስቲያን ውስጥ ክርስትናን ከተሳሳቱ አስተምህሮዎች ጋር ለመሸቃቀጡ መድረክ ያመቻቸው ይህ ነው ተብሎ ይታሰባል። በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን የአይሁድን ህገኝት፣ የአህዛብን ሃይማኖትና ክርስትናን ያደበላለቁ ሲሆን፣ የመጀመሪያ ትምህርት stoicheia በመባል በዘልማድ የሚታወቀውን የከዋክብት ኃይላት አምልኮም ያበረታቱ ነበር።

በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የነበረችው የቆላስይስ ቤተክርስቲያን ጥቂት ገሃድ ችግሮን ተጋፍጣ ነበር። ከሌሎቹ አብያተ-ክርስቲያናት ለየት ባለ መንገድ የሐዋርያትን ትምህርቶች አግኝተው አያውቁም። ምንም እንኳን ቤተክርስቲያኒቱ እግዚአብሔርን በሚወድዱ ሰዎች ብትመሠረትም፣ በጠንካራ የሐዋርያት ነገረ-መለኮት ላይ አልተተክለችም ነበር። ስለዚህም፣ የሐሰት መምህራኑ በተደበላለቁ የጁዳይዝም እና የጣዖት አምልኮ ትምህርቶች ሲጨናንቋቸው፣ በእውነቱና በስህተቱ መካከል ያለውን ልዩነት መናገር ያስቸግራቸው ነበር። ብልህነታቸው ግን፣ ችግሮቻቸውን በመረዳት ጳውሎስ እንዲረዳቸው ጥያቄ ማቅረባቸው ነው።

3. አወቃቀርና ይዘት

እስካሁን ድረስ ጳውሎስ ለቆላስይስ ቤተክርስቲያን የጻፈውን ደብዳቤ ዳራ ስንዳስስ ከቆየን፣ አሁን ደግሞ ወደ ቀጣዩ ርዕሳችን፡ ጳውሎስ ለቆላስይስ ቤተክርስቲያን የጻፈውን መልእክት አወቃቀርና ይዘት ወደመመልከቱ እንሸጋገር።

ጳውሎስ ለቆላስይስ ቤተክርስቲያን የጻፈው መልእክት በአራት ዋና ክፍሎች ሊከፈል ይችላል፡ ምዕራፍ 1 ቁጥር 1 እና 2 ሰላምታ፤ በምእራፍ 1 ቁጥር 3 እስከ 14 ምሥጋናና ምልጃ፤ ከምዕራፍ 1 ቁጥር 15 እስከ ምዕራፍ 4 ቁጥር 6 ድረስ ስለ ክርስትና የበላይነት የሚያወሳው የመልእክቱ ዋና አካል እና በመጨረሻም ምዕራፍ 4 ከቁጥር 7 እስከ 18 የሰንብት ሰላምታ ይሆናሉ፡፡

ሰላምታ

በምዕራፍ 1 ቁጥር 1 እና 2 የሚገኘው ሰላምታ፣ ሐዋርያው ጳውሎስ ሥልጣን የጠሰጠው የዚህ መልእክት ጸሐፊ አድርጎ ሲጠቅሰው፣ በተጨማሪም ደብዳቤው ከጳውሎስ ደቀመዝሙር ከጢሞቴዎስም እንደመጣ ይጠቅሳል፡፡ የመልእክቱ ተቀዳሚ ጸሐፊ ጳውሎስ እንደሆነ እናውቃለን ምክንያቱም በመልእክቱ ላይ ፊርማውን ያሳረፈው ጳውሎስ ብቻ ነው፡፡ በተጨማሪም በሰላምታው ውስጥ የሰላምታው አካል ሆኖ አጭር የበረከት ቃልም ተካቷል፡፡

ማበረታቻዎች

ምሥጋናና ምልጃን ያካተቱት የማበረታቻ ቃሎች የሚገኙት በምእራፍ 1 ከቁጥር 3 እስከ 14 ውስጥ ሲሆን፣ ጳውሎስ ስለ ቆላስይስ ቤተክርስቲያን ከኤጳፍራ የተቀበለው ሪፖርት ተያይዞ ይቀርባል፡፡ ኤጳፍራ በቆላስይስ የምትገኘውን ቤተክርስቲያን የመሠረተ አገልጋይ ነው፡፡ በተጨማሪም ጳውሎስ በእስር ላይ በነበረበት ወቅት አብሮት እንደነበር ትዝ ይላችኋል፡፡ ጳውሎስን ሲጎበኝ፣ በቆላስይስ ስለነበሩ አማኞች ፍቅርና እምነት ደግሞም ለቆላስይስ ቤተክርስቲያን አብዛኛውን ጊዜያቸውን በጸሎት ስለሚጋደሉ ሁለት ሰዎች ኤጳፍራ ለሐዋርያው እና ይነግረዋል፡፡ ስለዚህም፣ ጳውሎስ ሲጽፍላቸው፣ ስለ መዳናቸውና ስለ እምነታቸው እንዴት እግዚአብሔር ዘወትር እንደሚያመሰግን ይነግራቸዋል፡፡ ደግሞም ጌታ የመለየትን መንፈሳዊ እውቀት በመስጠት ለመልካም ሥራ ሁሉ የተዘጋጁ እንዲሆኑ እንዲባርካቸው አዘውትሮ የሚጻልይላቸው መሆኑንም ይነግራቸዋል፡፡

የመጨረሻ ሰላምታ

በቆላስይስ መጽሐፍ የመጨረሻ ክፍል፣ ማለትም በምዕራፍ 4 ከቁጥር 7 እስከ 18 በሚገኘው የሰንብት ሰላምታ፣ በታሰረበት ስፍራ ከጳውሎስ ጋር ከነበሩ የቆላስይስ ሰዎች ለቤተክርስቲያኒቱ የተላከውን ሰላምታ ጳውሎስ ያቀርባል፡፡ መደምደሚያው እንደሚያመለክተው ጳውሎስ ደብዳቤውን የላከው በቲኪቆስና በአናሲሞስ እጅ ነው፡፡ ቲኪቆስ በተጨማሪም ለኤፌሶን የተጻፈውን ደብዳቤ ያደረሰ ሲሆን፣ አናሲሞስ ደግሞ ለፊልሞና የተጻፈውን አድርጏል፡፡ ይህም የቆላስይስ፣ የኤፌሶንና የፊልሞና ደብዳቤዎች በተመሳሳይ ጊዜ የተጻፉና የተላኩ ሊሆኑ እንደሚችሉ ያመለክተናል፡፡

ጳውሎስ በመዝጊያው ላይ ለሎዶቅያ ቤተክርስቲያን ስለ ጻፈው ደብዳቤም ይጠቅስና የቆላስይስ ሰዎች እንዲያነቡት፣ ለእነርሱ የጻፈውንም ለሎዶቅያ እንዲያስነቡ ያዝዛቸዋል፡፡ ምንም እንኳን ጳውሎስ መልእክቶቹን የጻፈው በአንድ ሁኔታ ውስጥ ለነበሩ ውሱን ሰዎች ቢሆንም፣ ለተለያዩ ተደራሲያንም አገልግሎት ሊሰጥ እንደሚችል ከዚህ መረዳት እንችላለን፡፡ ወደኋላ ላይ በምንመለከታቸው ትምህርቶች እንደሚኖሩ፣ ጳውሎስ ለሎዶቅያ ሰዎች የተጻፈ ደብዳቤ ተብሎ የተጠቀሰው መልእክት ሊሆን የሚችለው የኤፌሶን መልእክት ነው፡፡

የክርስትና የበላይነት

ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈው ደብዳቤ ዋና አካል የሚጀምረው በምዕራፍ 1 ቁጥር 15 ሲሆን፤ እስከ ምዕራፍ 4 ቁጥር 6 ይዘልቃል። ይህ ክፍል የሐሰት መምህራንን ከሚያራምዷቸው ሃይማኖቶች ሁሉ ክርስትና ይበልጣል የሚለውን ነጥብ ያነሳል።

ጳውሎስ ስለ ክርስትና የበላይነት ያነሳው ሃሳብ በግርድፉ በአራት ዋና ክፍሎች ይከፈላል፡ አንደኛ፣ በምዕራፍ 1 ከቁጥር 15 እስከ 20 የጠቀሰው የክርስቶስ የበላይነት ነው። ሁለተኛ፣ በምዕራፍ 1 ከቁጥር 21 እስከ እስከ ምዕራፍ 2 ቁጥር 5 የተጠቀሰው የክርስቶስ አገልጋዮች የበላይነት ነው። ሦስተኛ፣ በምዕራፍ 2 ከቁጥር 6 እስከ እስከ 23 የሚገኘው በክርስቶስ ያገኘው መዳን የበላይነት ነው። አራተኛ ደግሞ፣ በምዕራፍ 3 ቁጥር 1 እስከ ምዕራፍ 4 ቁጥር 6 የተጠቀሰው የክርስቲያናዊ አኗኗር የበላይነት ነው። በክርስቶስ የበላይነት ላይ ከሚያተኩረው ከመጀመሪያው ክፍል በመጀመር፣ እያንዳንዳቸውን ክፍሎች እንዳስሳቸዋለን።

የክርስቶስ የበላይነት

የቆላስይስ ቤተክርስቲያን ፈለካዊ መንፈሳዊ ኃይላትን እንድታመልክ የሐሰት መምህራን ሊያግቧቸው ይጥሩ ነበር። የብህትውናን የአኗኗር ዘይቤ እንዲከተሉ ያበረታታሉ፤ ይህንንም የሚያደርጉት ይህንን የመሰለው የጉስቁልና ኑሮ መንፈሳዊ ኃይላትን ያባብላል፤ ከሐሰት አማልክትም ብዙ ጥቅሞችን ያስገኛል ብለው ያስቡ ነበር። ስለዚህም፣ ይህንን የስህተት አስተምህሮ መጋፈጥ የሚጀምረው አማልክት ናቸው ከተባሉት ሁሉ ክርስቶስ የበላይ ነው በማለት ነው።

በአንድ በኩል፣ ክርስቶስ የፍጥረት ንጉሥ ነው ስለዚህም ሁሉ በእርሱ ቁጥትርና ሥልጣን ስር ነው በማለት ጳውሎስ ይሟገታል። በሌላ በኩል ደግሞ፣ የዚህ ዓለም የመጀመሪያ ትምህርት የተባሉት ደግሞ የድኅነትን በረከት ሊያስገኙ ስለማይችሉ ከበሬታ የሚገባቸው አይደሉም በማለት ጳውሎስ ያስተምራል።

ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ከቁጥር 15 እስከ 20 ድረስ ስለ ክርስቶስ የበላይነት በርካታ ወሳኝ ገጽታዎችን ይጠቃቅሳል።

ጳውሎስ የሚጀምረው ክርስቶስ የማይታየው አምላክ ምሳሌ ነው በማለት ነው። ይህ መግለጫ ክርስቶስን የሚገልፀው የሐሰት መምህራንን አማልክት ራቁታቸውን በሚያስቀር መንገድ ነው። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 15 እና 16 ውስጥ ኢየሱስን እንዴት እንደገለፀው አድምጡ።

እርሱም የማይታይ አምላክ ምሳሌ ነው፤ የሚታዩትና የማይታዩትም፣ ... በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኮር ነው፤ ሁሉ በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሮአል፤ (ቆላስይስ 1:15-16)

ምንም እንኳን ቅዱሳት መጻሕፍት የሰው ዘርን በጠቅላላ እንደ እግዚአብሔር አምሳል አድርገው ብዙ ጊዜ ቢጠቅሱም፣ ጳውሎስ ግን በዚህ ስፍራ ስለ ኢየሱስ አንድ ለየት ያለ ነገር በልቡናው ይዟል፤ ይህም በፍጥረት ላይ ካለው ኃይልና ሥልጣን ጋር ተያያዥነት ያለው ነው። በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን “የእግዚአብሔር አምሳል” የሚለውን መግለጫ ከግሪክ ፍልስፍና ተውሰው የሚጠቀሙበትን አጠቃቀም በልቡናው ይዞ ነበር።

በጳውሎስ ዘመን ከነበሩ የግሪክ ፍልስፍናዎች በጥቂቶቹ፣ ፍጥረት ዓለም እንደ እግዚአብሔር አምሳል ይቆጠር ነበር፤ ማለትም ፍጥረት የእግዚአብሔር ትልቅ መገለጥ ነው፤ አንድም ሰው እውቀትንና ጥበብን የሚያገኘው በፍጥረት መገለጥ አማካይነት ነው ማለት ነው። የዚህን ሃሳብ ማጣቀሻ የምናገኘው ከጥንት ከአራተኛው ዓ.ዓ. ጀምሮ በነበረው ጢሜዎስ (Timaeus) ከተሰኘው የፕላቶ ጽሁፍ ጀምሮ ሲሆን፣ በሁለተኛውና በሦስተኛው ዓ.ም. በነበረውና god Thrice Great Hermes በተሰኘው የኖስቲሳውያን ጽሁፍ ውስጥ ነው።

ስለዚህ፣ የሐሰት መምህራኑ ፕላኔቶችንና ግዑዛን ፍጥረታትን እንደ እግዚአብሔር አምሳል ሲመለከቱ፣ ጳውሎስ የእግዚአብሔር አምሳል ክርስቶስ ነው በማለት ወደ ክርስቶስ ያመለክታል። “የእግዚአብሔር አምሳል” የሚለውን የዚህን የግሪክ ፍልስፍና መግለጫ በመቀስ፣ አምሳሉ በሐሰት መምህራኑ የሚመለከት አጋንንቶች ሳይሆኑ የእግዚአብሔር ወደር የለሽ አምሳል ክርስቶስ ነው፤ አማኞችም የእግዚአብሔርን የላቀ ጥበብና እውቀት ለማግኘት ሊመለከቱ የሚገባቸውም ወደ እርሱ ነው ይላል።

ጳውሎስ በሁለተኛ ደረጃ የሚጠቅሰው፣ ክርስቶስ የፍጥረት ሁሉ በኩር ነው በማለት ነው። ጳውሎስ የሐሰት መምህራኑን ለመሞገት ቃላቶቹን በጥንቃቄ ይመርጣል። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 15 እና 16 ስለ ክርስቶስ የጻፈውን እንደገና አድምጡ።

እርሱም የማይታይ አምላክ ምሳሌ ነው፤ ... ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው፤ ሁሉ በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሮአል፤ (ቆላስይስ 1:15-16)

በዚህ ስፍራ “ከፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው” ተብሎ የተተረጎመው *prōtotokos* (prwto,tokoj) የተሰኘው የግሪክ ቃል ሲሆን በተደጋጋሚ የሚያመለክተውም ከመወለድ ቅድሚያ ይልቅ የበላይነትንና ሥልጣንን ነው።

በጥንታዊው ዓለም፣ በአንድ ቤተሰብ ውስጥ ብኩርና የሚሰጠው ልጅ የግድ መጀመሪያ የተወለደው አይሆንም። ይልቁኑ በኩር የሚባለው ከወላጆቹ ውርስ አብዛኛውን ክፍል የሚወስደው ነው። በተለይም ይህ ልጅ አባትየው ሲሞት ቤተሰቡን የመምራት ሃላፊነት የሚወስድ ልጅ ነው። ለምሳሌ፣ ከወንዶቹ ልጆች ትልቅየው ምንም እንኳን ታላቅ እህት ብትኖረውም እንደ በኩር ይቆጠራል። ከዚህም ባሻገር፣ ከሁሉ ታላቅ ሆኖ የተወለደው ልጅ በአንድ ምክንያት ያንን ክብር ካጣ ታናሽየው እንደ በኩር ይቆጠራል።

እንግዲህ አሁን፣ ገና የሆኑት የሐሰት እምነቶች “በኩር” የተሰኘውን ቃል እንዴት በተሳሳተ መንገድ እንደተረዱትና ክርስቶስ ዓለም ከመፈጠሩ አስቀድሞ “እንደተወለደ” የመቁጠራቸውን ስህተት እንመልከት። ያም፣ ክርስቶስ ፍጡር እንደሆነ ማመናቸው ሲሆን፣ ከዚህም የተነሣ፣ ከእግዚአብሔር አብ ጋር በኃይልና በሥልጣን እኩል አይደለም ማለታቸው ነው። ጳውሎስ ግን የክርስቶስን “በኩርና” ያገናኘው ከፍጥረታት ሁሉ እጅግ የበላይ ከመሆኑና ከሥልጣኑ ጋር ሲሆን፣ አንድም ስፍራ ኢየሱስ ያልነበረበት ዘመን እንደነበር አላመለከተም።

ጳውሎስ ክርስቶስ የፍጥረት ሁሉ በፊት በኩር ነው ሲል፣ ክርስቶስ የአብን የልጅነት መብት የተቀበለ ነው ማለቱ ነው እንጂ፣ ክርስቶስ ከሌሎቹ ቀድሞ ተፈጥሯል ማለቱ አይደለም። ክርስቶስ የፍጥረት አካል ነው ማለቱ ሳይሆን፣ ክርስቶስ ጌታዋ ነው ማለቱ ነው። በዚህ መንገድ ራሱን በመግለጽ፣ የሐሰት መምህራኑ ሐሰተኛ አማልክት ለማንም ሰው የትኛውንም በረከት የመስጠት ኃይልም ሆነ ሥልጣን የላቸውም በማለት ጳውሎስ ግልፅ አድርጎ ያስቀምጣል። የእግዚአብሔርን በረከቶች ሁሉ ሊወርስ የተገባውና ያንንም ለሌሎች ሊሰጥ የሚችል፣ በኩር ክርስቶስና ክርስቶስ ብቻ ነው።

ሦስተኛ፣ ጳውሎስ የሚለው ክርስቶስ የፍጥረት ወኪል ነው፣ እግዚአብሔር ፍጥረት-ዓለሙን የፈጠረው በእርሱ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ለእግዚአብሔርና ለክርስቶስ እንጂ ለመላእክት ያልሰጣቸውን የፍጥረት ዋና ዋና ሃላፊዎች የአይሁድ ምሥጢራዊ ሃይማኖት ለመላእክት ይሰጣል። በግሪክ ፍልስፍና ደግሞ፣ ቁስ አካላትና ሌሎች ስነ-ፈለካዊ ኃይላት

ተመሳሳይ የሆኑ ሃላፊነቶች ይሰጣቸዋል። ጳውሎስ ግን የፍጥረት ጉዳይ የሚመለከተው ክርስቶስ ብቻ ነው፤ ስለዚህም ሌሎቹ ኃይላት ከእርሱ እጅግ የበታች ሲሆኑ ለእርሱም ይገዙለታል። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 16 የጻፈውን አድምጡ።

እርሱም የማይታይ አምላክ ምሳሌ ነው፤ የሚታዩትና የማይታዩትም፤ ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት፤ በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና ከፍጥረት ሁሉ በፊት በከር ነው፤ ሁሉ በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሮአል፤ (ቆላስይስ 1:16)

ቀደም ብለን እንደተመለከትነው፤ “አለቆችና ሥልጣናት” የሚሉት ቃላት የሚያመለክቱት፤ ኃይላትን ማለትም፤ በሐሰት መምህራን የሚመለከትን ዲያቢሎሶች የመሳሰሉትን ነው። እንደ ጳውሎስ አገላለጽ ግን፤ እነዚህ አለቆችና ሥልጣናት ለክርስቶስ ይገዛሉ። የፍጥረት ሁሉ ጉዳይ ቀዳሚው ክርስቶስ ነው የሚለው መግለጫ እርሱ በፍጥረት ውስጥ ከሚገኙት ሁሉ እጅግ ይልቃል ማለት ነው።

አራተኛ፤ ክርስቶስ የሁሉ የበላይ ጌታ ነው ምክንያቱም እግዚአብሔር የፍጥረት ሁሉ በከር እንዲሆንና የቤተክርስቲያን ራስ እንዲሆን አድርጓልና ነው። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 18 ጳውሎስ የተናገረውን አድምጡ።

እርሱም የአካሉ ማለት የቤተ ክርስቲያን ራስ ነው፤ እርሱም በሁሉ ፊተኛ ይሆን ዘንድ፤ መጀመሪያ ከሙታንም በከር ነው። (ቆላስይስ 1:18)

ክርስቶስ በቤተክርስቲያን ከፍተኛ ሥልጣን እንደተሰጠውና ከሙታንም በከር እንደሆነ ይህም “እርሱም በሁሉ ፊተኛ ይሆን ዘንድ” ነው በማለት ጳውሎስ መከራከሪያውን ያቀርባል።

ይህም ማለት፤ እግዚአብሔር ፍጥረትን ያቀናበረው ክርስቶስ ኢየሱስን ከሁሉ የበላይ ለማድረግ ያለውን ዓላማ ከማስፈጸም አንጻር ነው ማት ነው። እግዚአብሔር ኡብ ወልድን ያከብረው ዘንድ፤ በሁሉም ላይ ገዢ ያደርገው ዘንድ ወደደ። እንግዲያው፤ የኢየሱስን ሉዓላዊነት ልቆ ለመገኘት ወይም ለመተካት የሚሞክር የትኛውም ሥርዓት ሐሰት ነው። ይህም ነገር፤ የግሪክን ፍልስፍናም ሆነ የአይሁድን ምሥጢራዊ ሃይማኖት ያካትታል።

አምስተኛ፤ ክርስቶስ ሰው የሆነው አምላክ ነው በማለት ጳውሎስ ያብራራል። ይህ ድንቅ መግለጫ ገዢዎችና ሥልጣናት ተብለው ከተጠቀሱት ከግሪክ አምልኮተ ጣዖትና ከአይሁድ ምሥጢራዊ ሃይማኖት ሁሉ እጅግ የሚልቅ መሆኑን ያሳያል። ጳውሎስ በቆላስይስ 1:19 የተናገራቸውን ቃላት እናድምጥ፡-

እግዚአብሔር ሙላቱ ሁሉ በእርሱ እንዲኖር፤ ... ፈቅዶአልና። (ቆላስይስ 1:19)

ክርስቶስ ሉዓላዊው ትስጉተ እግዚአብሔር ይሆን ዘንድ፤ የእግዚአብሔር ሙላት በክርስቶስ እንዲኖር ፈቀደ። በቆላስይስ ሰዎች ይመለከቱ የነበሩት ገዢዎችና ሥልጣናት እጅግ አናሳ መንፈሳዊ ፍጡራን ናቸው። ምንም እንኳን በግሪክ ፈላስፎች አንዳንድ ጊዜ አማልክት ተብለው ቢጠሩም፤ በጥቅሉ ግን የሉዓላዊነት መንበር በፍፁም ሊሰጣቸው አይችልም።

በተቃራኒው ግን የእግዚአብሔር ሙላት በክርስቶስ ይኖራል። ይህም ማለት፤ ፍጥረታት ሁሉ ለጌታ ይታዘዙ ዘንድ፤ ክርስቶስ የፍጥረተ ዓለም ሁሉ ፈጣሪ ትስጉተ እግዚአብሔር ነው ማለት ነው። ይህም ክርስቶስ በሐሰት መምህራን ከሚመለከት አናሳ መንፈሳዊ ፍጡራን እጅግ ይልቃል ማለት ነው።

በመጨረሻ፣ አዳምንና እግዚብሔርን ያስታረቀ ብቸኛ አስታራቂ ክርስቶስ እንደሆነ ጳውሎስ ያብራራል። ጳውሎስ ስለ ክርስቶስ የተነገረውን ይህን ጭብጥ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 19 እና 20 ውስጥ ያብራራል፡-

እግዚአብሔር ሙላቱ ሁሉ በእርሱ እንዲኖር፣ በእርሱም በኩል በመስቀሉ ደም ሰላም አድርጎ በምድር ወይም በሰማያት ያሉትን ሁሉ ለራሱ እንዲያስታርቅ ፈቅዶአልና። (ቆላስይስ 1፡19-20)

እግዚአብሔር “በኢየሱስ አማካይነት ሁሉን ያስታርቅ ዘንድ አቀደ”። ያም ማለት፣ እግዚአብሔር ኃጢአትን ከምድረ ገፅ በማጥፋት ከሰው ዘር ጋር ሰላምን የፈጠረበት መንገድና ወኪል ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ማለት ነው።

በሐሰት መምህራን የሚመለከት ደካማ ኃይላት አጋንንቶች ናቸው፣ የሚያመልካቸውን ይጨቁኑና ያስፈራሩ ዘንድ የክርስቶስን ክብርና ሥልጣን በስርቆቻ የራሳቸው ለማስመሰል ይጥራሉ። ግባቸው እርባና ቢስ ሲሆን፣ የሚያመልካቸውን ትርጉም በሚሰጥ መንገድ የመባረክ አቅም የላቸውም። ክርስቶስ ግን ወደ እግዚአብሔር የሚያደርስ መንገድ ነው። ጳውሎስ የሚሰብከው ወንጌል እግዚአብሔር ፍጥረት ዓለሙን ኃጢአት ወደማይኖርበት፣ ልዕልና ወደሚገኝበት እና ዘላለማዊ በረከት ወደሞላበት ሁኔታ እንደሚያሸጋግር ይናገራል። ይህንንም የሚያደርገው በኢየሱስ ክርስቶስ፣ እና በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። ኃጢአት ይቅር የሚባለውና የእግዚአብሔር በጎነት የሚገኘው በኢየሱስ ብቻ ነው። የሐሰት መምህራን በሚያራግቧቸው እርባና ቢስና ኃይል አልባ መናፍስት ጉዳይ መጨነቅ አይገባም። በኢየሱስ ወደ እግዚአብሔር የመግባትና ዘላለማዊ በረከቶቹን የመቀበል ነፃ ዕድል አግኝተናል።

ቢያንስ በእነዚህ ስድስት መንገዶች፣ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አምሳል፣ የፍጥረት በኩር፣ የፍጥረት ወኪል፣ ሉዓላዊ ጌታ፣ ትስጉተ እግዚአብሔር እና ብቸኛው አስታራቂ መሆኑን አረጋግጠናል። በቆላስይስ የሚገኙ የሐሰት መምህራን ከሚያመልካቸው አማልክት ተብዬዎች ሁሉ ኢየሱስ እጅግ ይልቃል!

የክርስቶስ አገልጋዮች የበላይነት

ጳውሎስ ክርስቶስ ከመንፈሳዊ ኃይላት ሁሉ የሚልቅ መሆኑን በማሳየት፣ የክርስቶስን አገልጋዮች የበላይነት አስረግጦ ይናገራል። ይህ የመከራከሪያ ሃሳቡ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ከቁጥር 21 እስከ ምዕራፍ 2 ቁጥር 5 ውስጥ ይገኛል።

ክርስቶስ ከሐሰት አማልክት የበላይ በመሆኑ ምክንያት፣ የክርስቶስ አገልጋዮች ደግሞ የሐሰት አማልክትን ከሚያገለግሉት ሁሉ የበላይ ናቸው በማለት ጳውሎስ መከራከሪያውን ያቀርባል። የጳውሎስ መከራከሪያ አምስት ነጥቦችን ያዘለ ሃሳብ ነው፡- በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ከቁጥር 21 እስከ 23 እና በምዕራፍ 2 ቁጥር 5 የጠቀሰው፣ በክርስቲያኖች ወንጌል አማካይነት የተገኘው እርቅ፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 24 የተጠቀሰው የጳውሎስ መከራና የሚያስገኘው ውጤት፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 25 የጠቀሰው የጳውሎስ መለኮታዊ ተልዕኮ፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ከቁጥር 25 እስከ 28 እና በምዕራፍ 2 ከቁጥር 2 እስከ 4 የተጠቀሰው በወንጌል አማካይነት የተገኘው ከሁሉ የሚልቅ መገለጥ፣ ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 29 እስከ ምዕራፍ 2 ቁጥር 1 የጠቀሰው የክርስቶስን አገልጋዮች ለማስታጠቅ ስለሚደረገው ተጋድሎ ናቸው።

ጳውሎስ የሚጀምረው የቆላስይስ ሰዎች በወንጌል አማካይነት በተቀቡትና እያጣጣሙት ባለው እርቅ ላይ በማትኮር ነው። በቆላስይስ 1 ከቁጥር 22 እስከ 23 እንዲህ እናነባለን፡-

እናንተንም ነውርና ነቀፋ የሌላችሁና ቅዱሳን አድርጎ በእርሱ ፊት ያቀርባችሁ ዘንድ፣ ...

**በሥጋው ሰውነት በሞቱ በኩል አስታረቃችሁ።
ይህም፣ ተመሥርታችሁና ተደላድላችሁ ከሰማችሁትም ከወንጌል ተስፋ ሳትናወጡ።
በሃይማኖት ጸንታችሁ ብትኖሩ ይሆናል፤ ያም ወንጌል ከሰማይ በታች ባለው ፍጥረት ሁሉ
ዘንድ የተሰበከ ነው። እኔም ጳውሎስ የእርሱ አገልጋይ ሆንሁ። (ቆላስይስ 1:22-23)**

የክርስቶስ አገልጋዮች የበላዮች ናቸው ምክንያቱም የሚሰብኩት ወንጌል የሚያምኑትን ከእግዚአብሔር ጋር የሚያስታርቅ ነውና።

በቆላስይስ የሚገኙ የሐሰት መምህራን አጋንንቶችን መለማመንን እያበረታቱ፣ ከእግዚአብሔር ጋር እርቅን እናመጣለን ብለው ይናገራሉ። ወደ እውነቱ ስንመጣ ግን፣ ወንጌላችን ብለው የሚጠሩት ስብከታቸው የማዳን ኃይል ስለሌለው እርቅ ሊያስገኝላቸው ጨርሰውኑ አልቻለም።

በተቃራኒው ግን፣ የቆላስይስ አማኞች በእግዚአብሔር አገልጋዮች በተሰበከላቸው እውነተኛ ወንጌል አማካይነት እውነተኛውን እርቅ እያጣጣሙ ናቸው። እነርሱ አሁን ይቅር ተብለውና የክርስቶስን ጽድቅ ለብሰው በእግዚአብሔር ፊት ቆመዋል። ይህም ጳውሎስ የሚነግራቸውን እንዲያምኑና የሐሰት መምህራኑን እንዲቃወሙ ሊያበረታታቸው ይገባል።

ሁለተኛ፣ ጳውሎስ ስለ መከራው ይናገራል፤ ንግግሩም ስለ ቤተክርስቲያን በሚቀበለው መከራ ላይ ያተኩራል። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 24 እንዲህ ሲል ጽፏል፡-

አሁን በመከራዬ ስለ እናንተ ደስ ይለኛል፤ ስለ አካሉም ማለት ስለ ቤተ ክርስቲያን በሥጋዬ በክርስቶስ መከራ የጎደለውን እፈጽማለሁ። (ቆላስይስ 1:24)

ቀደም ባለው ትምህርት እንደተመለከትነው፣ የጳውሎስ መከራ ለወንጌል ብርቱ ምስክር በመሆን፣ ቤተክርስቲያንን በማበረታታት፣ በክርስቶስም መከራ የጎደለውን በመፈጸም ለቤተክርስቲያን በረከት ሆኗል። በተቃራኒው ግን በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን ታስረውም መከራ ደርሰባቸውም አያውቅም። ጳውሎስ ስለ ቤተክርስቲያን መከራን ለመቀበል ያለውን ፈቃደኝነት አጽንዖት በመስጠት፣ የክርስቶስ አገልጋዮችን ከሐሰት መምህራኑ ይልቅ ስለ ህዝባቸው ግድ የሚላቸው መሆኑን በግልጽ አስቀምጧል።

ሦስተኛ፣ ጳውሎስ ስተቀበለው መለኮታዊ ተልዕኮ ተናግሯል። በቆላስይስ ከሚገኙትና ራሳቸውን ከሾሙት የሐሰት መምህራን በተቃራኒው፣ ጳውሎስ የሐዋርያነት ሥልጣን የተሰጠው በጌታ በራሱ ነው። ጳውሎስ ይህንን ተልዕኮውን በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 25 ውስጥ እንዲህ ገልጾታል፡-

ስለ እናንተ እንደ ተሰጠኝ እንደ እግዚአብሔር መጋቢነት፣ የእግዚአብሔርን ቃል ፈጽሜ እንድንሰብክ እኔ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ሆንሁ፤ (ቆላስይስ 1:25)

በዚህ ስፍራ እንደምናየው፣ ጳውሎስን የጠራው እግዚአብሔር ነው።

ጳውሎስ በወጣትነቱ ዘመን፣ በታላቅ ቅናት ቤተክርስቲያንን ያሳድድ ነበር። በኋላ ግን፣ ከሞት የተነሣው ጌታ ኢየሱስ ለጳውሎስ ተገለጠለትና ለወጠው። በዚህ ወቅት፣ ጳውሎስ የእርሱ ሐዋርያ እንዲሆን ኢየሱስ ሾመው፣ በኢየሱስም ስም እንዲናገርም ሥልጣንን ሰጠው። ይህም ማለት የጳውሎስ ሥልጣን ከሐሰት መምህራኑ እጅግ የይበልጣል ማለት ነው።

ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 8 ውስጥ አስተምህሯቸውን እንዲህ ይገልጻል፡-

እንደ ክርስቶስ ትምህርት ሳይሆን፤ እንደ ሰው ወግና እንደ ዓለማዊ እንደ መጀመሪያ ትምህርት ባለ በፍልስፍናና በከንቱም መታለል ማንም እንዳይማርካችሁ ተጠበቁ። (ቆላስይስ 2:8)

የሐሰት መምህራኑ የሚደገፉት ጣዖት አምላኪ ሰብዓዊ ፍጡራን በፈለሰፏቸው ሃሳቦች ላይ ነው። እንደ ጳውሎስ፣ ስለ እግዚአብሔር የመናገር ሥልጣን አልተሰጣቸውም ደግሞም ቤተክርስቲያንን እንዲያስተምሩ እግዚአብሔር አልጠራቸውም።

አራተኛ፣ የሐሰት መምህራኑ ከሚናገሩት ይልቅ ጳውሎስ የተቀበለው መገለጥ እጅግ ይልቃል። ለምሳሌ፣ ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 4 የተናገረውን እናዳምጥ፡-

ማንም በሚያባብል ቃል እንዳያስታችሁ ይህን እላለሁ። (ቆላስይስ 2:4)

ጳውሎስ የሐሰት መምህራኑን ንግግር “አሳሳች” ይለዋል። በተቃራኒው ግን፣ የእርሱ ንግግሮች እውነቱን ይገልጣሉ። ክርስቲያኖችም የሐሰት አስተማሪዎቹን ማሳሳት እንዲያቃልሉ ያግዛቸዋል።

እንዲያውም፣ በገላትያ ምዕራፍ 1 ከቁጥር 15 እስከ 18 እንደምንመለከተው፣ ጳውሎስ ከእግዚአብሔር መገለጥን እየተቀበለ በደማስቆ በረሐ ሦስት ዓመታትን አሳልፏል። የሐሰት መምህራኑ ግን፣ ይታመኑ የነበሩት ከትውልድ ወደ ትውልድ ሲወርድ ሲዋረድ በኖረው ትውፊት ላይ ነበር። ይህም ጳውሎስ የጠቀበለውን መገለጥ ከሐሰት መምህራኑ እጅግ እንዲልቅ ያደርገዋል።

እንግዲህ፣ ጳውሎስ ከእግዚአብሔር የተቀበለው መገለጥ፣ በቆላስይስ ይኖሩ እንደነበሩት የሐሰት መምህራን በከንቱ የሰብዓዊ ፍጡራን ልብ ወለድ ላይ የተመሠረተ አለመሆኑ እጅግ ወሳኝነት አለው። ከሁሉ እጅግ ወሳኝ የሆነው ደግሞ፣ የጳውሎስ መገለጥ የተሸከመው ይዘት በቆላስይስ ይኖሩ ከነበሩት የሐሰት መምህራን አስተምህሮ እጅግ የሚልቅ መሆኑ ነው። ጳውሎስ ለቆላስይስ ቤተክርስቲያን በጻፈው መልእክት እንደገለጠው፣ መገለጡን እግዚአብሔር ለእርሱ የገለጠለት “ምሥጢር” እና “የጥበብና የእውቀት ሁሉ ባለጠግነት” በማለት ይገልጻል። ታዲያ ጳውሎስ ይህንን ሐብት ለራሱ ብቻ አላስቀረውም፣ በሰብከተ ወንጌሉ ለህዝብ ሁሉ ያዳርሰው ነበር። ይህ ሀብት ከእግዚአብሔር የመታረቅን እውነታ፣ በመንግሥቱ ውስጥ ባለድርሻ መሆንን፣ በክርስቶስ መስዋዕትነት ምክንያትና በእምነት መቀበልን ያካተተ ነው። ይህ አዋጅ የሐሰት መምህራኑ ከሚያቀርቡት ከየትኛውም ማባባያ እጅግ ይልቃል።

ጳውሎስ የሚያነሳው አምስተኛ ሃሳብ፣ የክርስቶስ አገልጋዮች ስለተቀበሉት ኃይል የበላይነት ሲሆን፣ ይህንንም እግዚአብሔር ለአገልጋዮቹ ኃይልን ሰጥቷል በማለት ይገልጠዋል። ጳውሎስ የሚደክመው በራሱ ኃይል አልነበረም። ይልቁኑ፣ ጳውሎስ እንደ እርሱ ሐዋርያ እንዲሠራና መከራን እንዲቀበል እግዚአብሔር ኃይል ይሰጠውና ያበረታታው ነበር። መንፈስ ቅዱስ ጳውሎስን በአስገራሚ ስጦታዎች የሞላው ሲሆን፣ የሚናገሩቸውን ቃላት እና የሚናገርበትንም ዕድሎች ይፈጥርለት፣ ምስክርነቶቹን የሚያጸኑ ተዓምራትን እንዲያደርግና የእግዚአብሔርን መንግሥት በምድር እንዲያስፋ ጳውሎስን ያስችለው ነበር። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ቁጥር 29 እንዲህ አስቀምጦታል፡-

ለዚህም ነገር ደግሞ፣ በእኔ በኃይል እንደሚሠራ እንደ አሠራሩ እየተጋደልሁ፣ እደከማለሁ። (ቆላስይስ 1:29)

የጳውሎስ ሥልጣን፣ ቃሎችና ኃይል ከእግዚአብሔር የሚመጣ ነበር። ስለዚህ በቆላስይስ ይኖሩ ከነበሩት የሐሰት መምህራን ጋር ሊነፃፀር አይችልም። የእርሱ አገልግሎትና መልእክት ኃይል አልባና ትርጉም የለሽ ነበር።

ስናጠቃልለው፣ ጳውሎስ በክርስቲያኖች ወንጌል አማካይነት ስለተገኘው እርቅ፣ ለቤተክርስቲያን ሲል ስለተቀበለው መከራ፣ ስለ መለኮታዊ ተልዕኮው፣ ስለ ተቀበለው መገለጥ እና ከመንፈስ ቅዱስ ስለተቀበለው ኃይል አጽንዖት በመስጠት የክርስቶስን አገልጋዮች የበላይነት አስረግጦ እንደተናገረ አይተናል።

በክርስቶስ የተገኘው ድነት የበላይነት

ጳውሎስ የክርስቲያንና የአገልጋዮቹን የበላይነት በአጽንዖት ከጠቀሰ በኋላ በሦስተኛ ደረጃ የሚያነሳው፣ በምዕራፍ 2 ከቁጥር 6 እስከ 23 የተጠቀሰውን በክርስቶስ የተገኘውን ድነት የበላይነት ነው።

ጳውሎስ በክርስቶስ ስለተገኘው ድነት የሚያቀርበው ሃሳብ በሁለት ዐቢይ ክፍሎች ይከፈላል፡ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 6 እስከ 15 ባለው ውስጥ የተጠቀሰውና ከክርስቶስ ጋር ባለ አንድነት ስለሚገኘው ሕይወት ያቀረበው ምሥጋና፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 16 እስከ 23 በሚገኘው ክፍል የተጠቀሰው ለተለያዩ ወገኖችና ልማዶች የመገዛትን ሕይወት ያወገዘበት ናቸው።

በመጀመሪያው ክፍል፣ በክርስቶስ በመሆን በተገኘው ድነት የሚገኙ በርካታ ጥቅሞችን ጳውሎስ ያመለክታል፣ የሚያስቀድመውም በምዕራፍ 2 ከቁጥር 6 እስከ 10 በተጠቀሰው በጎነትን በተሞላውና እኛንም የሚያበረታታን በክርስቶስ ጌትነት ነው።

በእነዚህ ጥቅሶች ውስጥ፣ ክርስቶስ ጌታችን ስለሆነ፣ እኛም በእርሱ ተተክለናል፣ ተገንብተናል፣ እጅግም በርትተናል ከዚያ የተነሳም እኛ በታላቅ ምሥጋና ተሞልተናል በማለት ጳውሎስ ይጠቅሳል። የሐሰት መምህራንን የሚከተሉት ግን ለማይረቡ መንፈሳዊ ኃይላት ተገዢ ናቸው፣ በክርስቶስ ጌትነት ስር ያሉት ግን ከእርሱ ጋር የመገዛት ሥልጣን ተሰጥቷቸዋል። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 9 እስከ 10 እንዲህ ጽፏል፡-

***በእርሱ የመለኮት መላት ሁሉ በሰውነት ተገልጦ ይኖራልና፤
ለአለቅነትና ለሥልጣንም ሁሉ ራስ በሆነ በእርሱ ሆናችሁ ተሞልታችኋል።
(ቆላስይስ 2:9-10)***

ክርስቶስ ከየትኞቹም ኃይላት እጅግ የሚልቅ መለኮታዊ ሥልጣን አለው። አማኞችም ከእርሱ ጋር በመተባበራቸው የዚያ መለኮታዊ ሥልጣን ተካፋዮች ናቸው።

ሁለተኛ፣ አማኞች ከክርስቶስ ጋር ከመተባበራቸው የተነሳ ስለተቀበሉት መንፈሳዊ ወሳኝ በረከት ጳውሎስ ይገልጻል። ጳውሎስ ይህንን በረከት በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 11 እስከ 13 አብራርቶታል። ለምሳሌ፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 12 እንዲህ ጽፏል፡

በጥምቀትም ከእርሱ ጋር ተቀብራችሁ፥ በጥምቀት ደግሞ፥ ከሙታን ባስነሣው በእግዚአብሔር አሠራር በማመናችሁ፥ ከእርሱ ጋር ተነሣችሁ። (ቆላስይስ 2:12)

ከክርስቶስ ጋር በመተባበራችን ምክንያት፣ አማኞች ተካፋይ የሚሆኑት ይቅርታን ካገኘንበት፣ ከክርስቶስ ሞት ጋር ብቻ ሳይሆን፣ የመንፈሳችንን ዳግም ልደት ካገኘንበት ከክርስቶስ ትንሣኤና ሕይወትም ጋር እንካፈላለን።

ሦስተኛ፣ አማኞች ከክርስቶስ ጋር በመተባበራቸው ምክንያት፣ የኃጢአትን ይቅርታ ተቀብለናል፤ የህግንም ትዕዛዛት በመፈጸም በሥራ መዳንን ለመቀበል ከመፍጨርጨር ነጻ ወጥተናል። ጳውሎስ እነዚህን ሃሳቦች በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 13 እስከ 15 ጠቅሷቸዋል። በቁጥር 14 እና 15 እንዲህ ጽፏል፡-

በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንንም በትእዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው፤ እርሱንም በመስቀል ጠርቆ ከመንገድ አስወግዶታል፤ አለቅነትንና ሥልጣናትን ገፎ፣ ድል በመንዣት በእርሱ እያዘራቸው በግልጥ አሳያቸው። (ቆላስይስ 2:14-15)

የእግዚአብሔር ህግ የወደቀውን የሰው ዘር ይኮንናል። እኛ ግን ከክርስቶስ ሞት ጋር በመተባበራችን፣ ህጉ የሚጠይቀውን ሞት ሞተናል። በህጉ የተጻፈብን ትዕዛዝም ተደምስሷል፤ ስለዚህ አሁን እኛ ኩነኔ የለብንም።

በክርስቶስ አማካይነት ከተቀበልናቸው ከእነዚህ በረከቶች ጀርባ፣ የሐሰት መምህራን የሚያናፍሱትን መልእክት ጳውሎስ ይረግመዋል። ከክርስቶስ ጋር የመተባበር ሕይወት ከክርስቶስ በተገኙት በረከቶች ተለይቶ ይታወቃል። ለወግና ለሥርዓት ተገዢ የሆነ ሕይወት ግን በሰዎች አምባገነናዊ ጌትነት ስር ይወድቃል። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ከቁጥር 16 እስከ 18 እንደጻፈው፣ ይህም ሁኔታ በሰው ፍርድ ስር መጣሉ ብቻ ሳይሆን፣ በክርስቶስ ከሚገኙ በረከቶችም ውጪ ያደርጋል።

በተጨማሪም፣ ከክርስቶስ ጋር መተባበር ወሳኝ መንፈሳዊ ሕይወት ሲያስገኝ፣ ለዚህ ዓለም ሥርዓት መገዛት ደግሞ ከክርስቶስ መለየትን ያስከትላል። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 19 እንዳመለከተው፣ ይህ ሁኔታ በመንፈስ ከመበርታት ይልቅ ደካማ ያደርጋል፤ መንፈሳዊ እድገትንም ያቀጭጫል።

በመጨረሻም፣ ከክርስቶስ ጋር መተባበር ይቅርታን ሲያስገኝና አማኙን ከህግ እርግማን ነፃ ሲያወጣ፣ ለዚህ ዓለም ሥርዓት መገዛት ግን ለምናኔ ይዳርጋል። ጳውሎስ ይህንን መሳዩን የምናኔ እርባና ቢስነት በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 23 እንዲህ በመጻፍ አጣጥሎታል፡

ይህ እንደ ገዛ ፈቃድህ በማምለክና በትሕትና ሥጋንም በመጨቆን ጥበብ ያለው ይመስላል፣ ነገር ግን ሥጋ ያለ ልክ እንዳይጠግብ ለመከልከል ምንም አይጠቅምም። (ቆላስይስ 2:23)

በቆላስይስ ለሚገኙ የሐሰት መምህራን አማልክት መገዛት ለኃጢአት ምንም ፋይዳ ለሌለው ጨቋኝ የሕይወት ዘይቤ ታልፎ መሰጠት ነው። ምንም እንኳን ይህ የጉስቁልና ኑሮ ወደ በረከት ያደርሳል ተብሎ ቢገመትም፣ አጋንንቶች ግን ማንንም የመባረክ ኃይል የላቸውም። በተቃራኒው ግን፣ ከክርስቶስ ጋር መተባበር ከባርነት ይልቅ ነጻነትን የሚያስገኝ ሲሆን፣ በአማኙ ላይ የተጫነውን የኃጢአት ኃይል ይሰባብራል።

ከክርስቶስ ጋር በመተባበር የሚገኘውን ሕይወትና ለሰው ወግና ሥርዓት ተገዢ የመሆንን ሕይወት በማነጻጸር፣ በእውነተኛው የክርስቲያን ወንጌል ስብከት የሚገኘው ድነት በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን በማስመሰል ከሚያቀርቧቸው በረከት ተብዬዎች እጅግ እንደሚልቅ ጳውሎስ አመልክቷል።

የክርስቲያናዊ አኗኗር የበላይነት

በስተመጨረሻም፣ ጳውሎስ የክርስቶስንና የአገልጋዮቹን የበላይነት ደግሞም በክርስቶስ ወንጌል የተገኘውን ድነት ከዳሰስ በኋላ፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ከቁጥር 1 እስከ ምዕራፍ 4 ቁጥር 6 ድረስ ወደ ጠቀሰው የክርስቲያናዊ አኗኗር የበላይነት ይሸጋገራል። ጳውሎስ በዚህ ክፍል የገለጠው፣ ክርስቲያናዊው የአኗኗር ዘይቤ በሐሰት መምህራኑ ጥበቅና ከሚቆምለት ሕይወት ይልቅ እጅግ ሥርዓት ያለው መሆኑን ነው።

በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን ስለ ግበረገብ እጅግ ግድ የሚላቸው ይመስላሉ። እነዚያን ሁሉ ጨቋኝ የአኗኗር ዘይቤዎች በሰው ላይ የሚጭኑት የሥጋን ልቅነት ለመግራት ነው። በአንዳንድ ሁኔታዎችም፣ ይህ የእነርሱ ግብረገባዊ ልክ ወይም ግብ እነዚን መሳይ ኃጢአጦች አስመልክቶ የክርስቲያናዊ ቤተክርስቲያን ከሚያስተምሩት ጋር ስምምነት ያለው ይመስላል። ችግሩ ያለው አቀራረባቸው ላይ ነው። በአጭሩ፣ አትቅመስ አትንካ የሚለው ወግ አያዋጣም! የጉዳዩ ጭብጥ ያለው የወደቀው የሰው ዘር ኃጢአትን መቋቋም የሚችልበት አቅም የሌለው መሆኑ ነው። ስለዚህ፣ ኃጢአትን ለማስወገድ የቱንም ያህል ብንጥር፣ ዘወትር ወድቀን እንገኛለን። ይህም ማለት፣ ግብረገባዊ ሕይወት ለመምራት፣ እግዚአብሔር ያስቀመጠልንን ግብረገባዊ ልክ ለመፈፀም የምንሻ ከሆነ፣ ከእኛ እጅግ ብርቱ በሆነና በሚበልጥ ስብዕና መታመን ይገባናል።

በአንዳንድ መንገዶች፣ ጳውሎስ ስለ ክርስቲያናዊ አኗኗር የሰጣቸው ትምህርቶች ከሐሰት መምህራኑ ጋር ይስማማል። እንዲሁም፣ ጳውሎስ እጅግ ነገሩን ወደ ላቀ ደረጃ በመውሰድ ምድራዊ ነገርን ከማሳደድ ይልቅ፣ ሰማያዊና መንፈሳዊ በሆነ ነገር ላይ ማተኮር እጅግ አስፈላጊ መሆኑን ይጠቅሳል። በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 2 የጠቀሰውን እናድምጥ፡-

በላይ ያለውን አስቡ እንጂ በምድር ያለውን አይደለም። (ቆላስይስ 3:2)

እንደ ጳውሎስ አገላለጥ፣ ከምድራዊ ነገር ይልቅ ለመንፈሳዊና ለሰማያዊ ነገሮች የበለጠ ዋጋ እንድንሰጥ ያሳስበናል። ይህ አመለካከት በብህትውና አስተማሪዎቹም ቢያንስ ለይስሙላ ያህል ይነሳል። ልክ እንደ ብህትውና አስተማሪዎቹ ሁሉ፣ ጳውሎስም የሥጋን ፈተና ስለመቋቋም በብርቱ ያስተምራል። ለምሳሌ፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ቁጥር 5 ጳውሎስ እንዲህ ጽፏል፡

እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፣ እነዚህም ዝሙትና ርክሳት ፍትወትም ከፉ ምኞትም ጣኦትም ማምለክ የሆነ መጎምጃት ነው፤ (ቆላስይስ 3:5)

የሥጋ ፈተና ከፉ ስለ መሆኑ ጳውሎስ ከሐሰት መምህራኑ ጋር ይስማማል። እርሱ የማይስማማው ኃጢአትን እንዴት እናስወግድ በሚለው ነው።

ጳውሎስና የሀሰት ምህራኑ የሚለያዩባቸው ሌሎችም በርካታ መንገዶች አሉ። ለምሳሌ፣ ምንም እንኳን የሐሰት መምህራኑ ለማስመሰል ያህል በሰማያዊ ነገሮች ላይ ማትኮር እንዳለብን እናምናለን ቢሉም ጳውሎስ የነቀፈው አስተምህሯቸው ግን ምድራዊ ነበር። ምንም እንኳን መንፈሳዊ የመሆን ግብ ያላቸው ቢመስሉም፣ ወደዚያ ግብ ለመድረስ የሚጥሩት ግን በምድራዊ ጉዳዮች ላይ በማትኮር ነው። በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 22፣ ጳውሎስ አስተምህሯቸውን እንዲህ ጠቅለል አድርጎ ያቀርባል፡-

አትያዝ፣ አትቅመስ፣ አትንካ (ቆላስይስ 2:22)

ባህታውያኑ ሰውን ወደ መንፈሳዊው ዓለም እንመራለን ቢሉም፤ አስተምህሯቸው ግን ተራና፤ ምድራዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ያተኮረ ነበር።

ባህታውያኑ በብህትውና ልምምዶቻቸው እጅግ የተወጠሩ ቢመስሉም እውነተኛ ሰማያዊና መንፈሳዊ ስሆኑ ትክክለኛ ነገር ግን እብዛም ግድ አልነበራቸውም። ግባቸው መንፈሳዊ ይምስል እንጂ፤ ጥረታቸው ሁሉ ግን በምድራዊ ነገሮች ላይ ያጠነጠነ ነበር።

በሌላው ወገን፤ ጳውሎስ፤ አማኞች መንፈሳዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ ሊያተኩሩ የሚችሉባቸውን ግልፅና ውሱን ጉዳዮች ያስተምር ነበር። ኃጢአት መሥራታቸውን እንዲያቆሙ በብርቱ ቢያሳስብም፤ ይህን ማድረግ ግን ለወደቀው ሰብዓዊ አስተሳሰብ የሚቀና እንደማይሆን ያውቅም ነበር። በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ከቁጥር 9 እስከ 11 የተናገረውን እናድምጥ፡-

እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ፤ አርጌውን ሰው ከሥራው ጋር ገፋችሁታልና፤ የፈጠረውንም ምሳሌ እንዲመሰል እውቀትን ለማግኘት የሚታደሰውን አዲሱን ሰው ለብሳችሁታል፤ በዚያም የግሪክ ሰው አይሁዳዊም የተገረዘም ያልተገረዘም አረማዊም እስኩቴስም ባሪያም ጨዋ ሰውም መሆን አልተቻለም፤ ነገር ግን ክርስቶስ ሁሉ ነው፤ በሁሉም ነው። (ቆላስይስ 3፡9-11)

በስነ-ምግባር ለታነፀ አደኗር ቁልፉ፤ አማኞች ከክርስቶስ ጋር መተባበራቸው ነው፤ ክርስቶስ ሁሉ ነው በሁሉም ነው በማለት ጳውሎስ ያብራራል። ከክርስቶስ ጋር ካለን ከዚህ መተባበር የተነሳ፤ እኛ “አዲስ ማንነት” ወይም “አዲስ ፍጥረትነት” አግኝተናል። እናም በእግዚአብሔር ውስጣዊ መታደስን እናገኛለን። ይህ ትብብርና ተሃድሶ በስነ-ምግባር ታንፀን እንድንኖር ያስችለናል።

የሐሰት መምህራን እውነተኛ አማኞች አይደሉም። በወንጌል አያምኑም፤ ስለዚህም ከክርስቶስ ጋር ኅብረት የላቸውም። አዲስ ተፈጥሮ የላቸውም፤ ስለዚህም በእግዚአብሔር ተሃድሶን አያገኙም። በውጤቱም፤ ከኃጢአት ለመራቅ የሚያደርጉት ሙከራ ለውድቀት የተዳረገ ነው።

ሆኖም ግን፤ አማኞች፤ ከክርስቶስ ጋር ኅብረት አላቸው፤ እናም የእግዚአብሔርን የስነ-ምግባር ደረጃዎች ማሟላት የሚችሉትን ኃይል ያገኛሉ። ጳውሎስ ግን በዚህ ሃሳብ አያቆምም። ይልቁኑ፤ ክርስቲያኖች ኃጢአትን በራሳቸው ኃይል ለመግታት ከመጣጣር ይልቅ በእግዚአብሔር ኃይል በመታመን ሊሄዱባቸው የሚገባቸውን ተግባራዊ መንገዶች ያመለክታል። በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ቁጥር 12 የሰጠውን መመሪያ እናድምጥ፡

እንግዲህ እንደ እግዚአብሔር ምርጫች ቅዱሳን ሆናችሁ የተወደዳችሁም ሆናችሁ፤ ምሕረትን፤ ርኅራኄን፤ ቸርነትን፤ ትህትናን፤ የዋህነትን፤ ትዕግሥትን ልበሱ፤ (ቆላስይስ 3፡12)

አማኞች በስነ-ምግባር የታነፀ ሕይወት ለመኖር ከፈለጉ ርኅራኄ እና ቸርነትን በመሳሰሉ ሰማያዊ ነገሮች ላይ ማትኮር እንጂ ሊያስወግዱት በሚፈልጉት ኃጢአት ላይ ማትኮር እንደሌለባቸው ጳውሎስ ይመክራል። በስነ-ምግባር የታነፀ ሕይወት እንድንኖር ሊያበረታታን የሚገባው እግዚአብሔር ለእኛ ያለው ፍቅር እና ምርጫ እንጂ የሐሰት አማልክትን በመለማመን ላይ በሚያተኩረው ጥረታችን ላይ ሊሆን አይገባም።

በስነ-ምግባር የታነፀ ሕይወትን ለመምራት ጳውሎስ ያስቀመጠው ስልት በሁለት ወሳኝ መንገዶች ከሐሰት መምህራኑ ይልቃል። አንደኛ፣ የሚታመነው በእግዚአብሔር ኃይል እንጂ በሰው አቅም ላይ ባለመሆኑ ውጤታማ ነው። ሁለተኛ፣ ትኩረትን በኃጢአት እና በምድራዊ ነገሮች ላይ ከማድረግ ይልቅ በበጎ ምግባራት እና በመንፈሳዊ እሴቶች ላይ ስለሚያደርግ ውጤታማ ነው። የሚሰመርበት ጉዳይ ጳውሎስ የነደፈው ስልት ያዋጣል የሚለው ነው። ኃጢአትን ለመቋቋም ምንም ፋይዳ ከሌለው የብህትውና ልምምድ ይልቅ፣ ጳውሎስ ያቀረበው ስልት በስነ-ምግባር ታንያ መኖር እንደሚቻል አረጋግጧል።

ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈው ደብዳቤ በሐሰት መምህራኑ የሚራገበውን አምልኮ ጣዖት የተሞላ ኑፋቄ መፋለምን ያለመ ነው። የሐሰት መምህራኑ አምላክ የለሽ ህዝብ ከመንፈሳዊ ኃይላት ጋር የሚገናኝበትን እና ጽድቅን ለመቀበል ያዋጣል የሚሉትን መንገድ ጥብቅና ይቆሙለታል። ለእነዚህ ችግሮች ምላሽ ለመስጠት፣ ጳውሎስ ክርስቶስን ይሰብካል። ክርስቶስ ከሁሉ የሚበልጥ ጌታና ንጉሥ ነው። አገልጋዮቹም ከሁሉ ይበልጣሉ በማለት ያውጃል። በክርስቶስ ስለተገኘው ድነት እና በክርስቲያናዊ አኗኗር አማካይነት በኃጢአት ላይ ስለሚገኘው ወደር የለሽ እሴት ይሰብካል። በእያንዳንዱ ነጥብ ላይ፣ የሐሰት መምህራን ተስፋ ብቻ የሚሰጡበትን ጉዳይ እርሱ ግን ክርስቶስ ሰጠን በማለት ግልጽ አድርጎ ያስቀምጠዋል።

4. ዘመነኛው ተዛምዶ

እስካሁን ድረስ ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውን ደብዳቤ ዳራ፣ አወቃቀሩንና ይዘቱን ስንመረምር ቆይተናል፣ አሁን ደግሞ፣ ትኩረታችንን ወደ ሦስተኛው ርዕሰ-ጉዳይ ማለትም ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች ወደ ጻፈው መልእክት ዘመነኛ ተዛምዶ ዘወር እናደርጋለን። እኛ፣ በዚህ ዘመን የምንኖር፣ ክርስቲያኖች ይህንን ጥንታዊ አስተምህሮ በሕይወታችን እንዴት እናዛምደዋለን?

ምንም እንኳን የጳውሎስን አስተምህሮዎች በዛሬው ሕይወታችን በትክክል ልናዛምድ የምንችልባቸው በርካታ መንገዶች ቢኖሩም፣ ጳውሎስንና ቀደምት ተደራሲኑን በእጅጉ ባሳሰቧቸው ሁለት የተዛምዶ ዓይነቶች ላይ እናተኩራለን። እነርሱም፡ ለክርስቶስ ብቻ ታማኝ ሆኖ የመዘለቅ አስፈላጊነት እና በዕለት ከዕለት ሕይወታችን በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ትኩረት የማድረግ ጠቀሜታ ናቸው። ለክርስቶስ ብቻ ታማኝ ሆኖ የመዘለቅን አስፈላጊነት በመመልከት እንጀምር።

ለክርስቶስ ታማኝ መሆን

በቆላስይስ ቤተክርስቲያን ውስጥ የነበሩ አማኞች፣ ለክርስቶስ ያቀርቡት የነበረውን አምልኮ ከሌሎች መንፈሳዊ ኃይላት አምልኮ ጋር እንዲቀላቅሉት ይበረታቱ ነበር። ምንም እንኳን እነዚህን መንፈሳዊ ኃይላት አጋንንቶች ናቸው ባይሏቸውም፣ አለን የሚሉት ኃይል፣ የቱንም ዓይነት ጥቅም አስገኙ ቢባል ምንጩ ከአጋንንት ነው። እነዚህ ኃይላት አጋንንትም ይሆኑ ወይም ሰው ሰራሽ አማልክት፣ ወይም መላእክት፣ የቆላስይስ ሰዎች በምንም መንገድ ሊያመልኩቸው አይገባም። የሚያሳዝነው ግን፣ በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የነበረው ማኅበረሰባዊ ድባብ የቆላስይስ ሰዎች የጉዳዩን እውነታ እንዳይገነዘቡ ጫና ፈጥሮባቸዋል።

በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን፣ በሮማውያን ግዛቶች ውስጥ ተፅዕኖ ፈጣሪ የነበረው ሃይማኖታዊ አስተሳሰብ ብዙ አማልክት አምላኪነት ነበር። ያም ማለት፣ አብዛኛው ህዝብ ያምን የነበረው ብዙ አማልክቶችና መንፈሳዊ ኃይላት እንዳሉ ነበር። በግዛቶቹ ውስጥ ይኖሩ የነበሩ አብዛኞቹ የማኅበረሰብ ክፍሎች አማልክት አሉ ብለው

ማመን ብቻ ሳይሆን ብዙ አማልክት አምላኪዎች ነበሩ። በዚያን ዘመን፣ በሮሜ ግዛት ውስጥ ይኖሩ ከነበሩት ህዝቦች ለአብዛኞቹ፣ በማኅበረሰቡ ባዲያ አምልኮ ውስጥ ገናና የነበረውን ለምሳሌ፣ እንደ ዜየስ ዓይነቱን ጣዖት ፣ በተጨማሪም የየመንደሩን አማልክቶች እንዲውም በየቤቶቻቸውን ያስቀመጧቸውን አማልክቶች ማምለክ የተለመደ ነበር። እናም፣ ምንም እንኳን አማኞች እርሱን ብቻ እንዲያመልኩ ክርስቶስን ቢፈልግም፣ የቀደሙት ክርስቲያኖች ግን ሌሎችንም አማልክቶች እንዲያመልኩ ብርቱ ማኅበረሰባዊ ጉትነታ ይፈጠርባቸው ነበር።

በመሠረቱ፣ በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የሮሜ አገዛዝ ክርስቲያኖችን ማሳደድ ሲጀምር፣ ዋናው ምክንያት ክርስቲያኖቹ ማኅበረሰቡ የተቀበለውን አምልኮ-ጣዖት እውቅና ባለመስጠታቸውና አናመልክም በማለታቸው ነበር። ያቀረቡትም መከራከሪያ፣ ክርስቲያኖቹ ጣዖታቱን አላመልክ ካሉ ያስቆጧቸዋል፣ ስለዚህ፣ ክርስቲያኖቹ ተጠያቂ እንዲሆኑ ካላደረግን፣ ጣዖታቱ ጠቅላላውን የሮሜ ህዝብ ይቀጣሉ የሚል ነበር። ክርስቲያኖች ክርስቶስን ማምለክ እንዲቆሙ ሮማውያኑ አላስገደዱም፣ ሆኖም ግን የሮሜ ጣዖታትንም ማምለክ አለባችሁ ነበር ያሉት።

እንደ መጀመሪያው ክፍለ ዘመን የሮማውያን አስተሳሰብ፣ አንድ ሰው ምንም ዓይነት ታማኝነትን የማጉደል ስሜት ሳይፈጠርበት ብዙ አማልክትን ማምለክ ይችላል። ክርስቶስ ግን አምልኮ ለእርሱ ብቻ እንዲሆን ግድ ይላል። ክርስቶስን እናመልካለን ካልን፣ ሌላ ምንም ማምለክ አይገባንም። የቆላስይስ ሰዎች በእምነታቸው ጸንተው እንዲቆሙ ጳውሎስ ያሳሰብ የነበረው ለዚህ ነበር። በቆላስይስ ምዕራፍ 1 ከቁጥር 21 እስከ 23 ድረስ እንዲህ ጽፏል፡-

እናንተንም ነውርና ነቀፋ የሌላችሁና ቅዱሳን ኢድርጎ በእርሱ ፊት ያቀርባችሁ ዘንድ፣ በፊት የተለያችሁትን ክፉ ሥራችሁንም በማድረግ በአሳባችሁ ጠላቶች የነበራችሁትን አሁን በሥጋው ሰውነት በሞቱ በኩል አስታረቃችሁ። ይህም፣ ተመሥርታችሁና ተደላድላችሁ ከሰማችሁትም ከወንጌል ተስፋ ሳትናወጡ፣ በሃይማኖት ጸንታችሁ ብትኖሩ ይሆናል፤ ... (ቆላስይስ 1:21-23)

እኛ ለክርስቶስ ታማኝ ሆነን ካልዘለቅን፣ በእርግጥ ከእግዚአብሔር ጋር እንዳልታረቅን በራሳችን ላ መመስከራችን ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ካልታረቅን ደግሞ፣ በወንጌል የተገለጠው ተስፋ ተካፋዮች አንሆንም። በቀላሉ ስናስቀምጠው፣ ለክርስቶስ ታማኝ ሆነን ካልዘለቅን፣ አልዳንንም ማለት ነው። ለክርስቶስ ታማኝ መሆን እጅግ ወሳኝ ነገር ነው።

የሚያሳዝነው ግን፣ ዘመነኛው ዓለም የተለያዩ አማልክትን እንድናመልክ ግብዣን እያቀረበ ለክርስቶስ ያለንን ታማኝነት በተደጋጋሚ እየተገዳደረው መሆኑ ነው። በምሥራቃውያንም ዘንድ ብዙ አማልክት አምላኪነት የተለመደ ነው ለምሳሌ፣ ከቻይና ሦስት እውቅ ሃይማኖቶች አንዱ፣ ታይዋይም፣ ከህንድ ሃይማኖት ዋና የሆነው፣ ሂንዱይዝም፣ የጃፓን ባህላዊ ሃይማኖት የሆነው ሺንቶ ይጠቀሳሉ። በምዕራብውያን ዓለም ደግሞ፣ የአዲሱ ዘመን እንቅስቃሴ ከእነዚህ የምሥራቃውያን ሃይማኖቶች አብዛኞቹን የራሱ አድርጓቸዋል። ከዚህም ባሻገር፣ ሞርሞኒዝም እንደሚያስተምረው ሞርሞኖች በየዘመናቱ የሚፈጠሩ አማልክቶች ናቸው ይላል። ከዚያም ባሻገር፣ በአፍሪካ እና በእስያ የሚገኙትን የነገድና የነሳ የተረታ ተረት ሃይማኖቶች ደግሞም በካሊፎርኒያ የሚገኘውን የሆሊውድ ሳይንስ አምላኪነት ጨምሮ ዝርዝሩ ማብቂያ የሌለው እስኪመሰል በርካታ ጥቃቅን ብዙ አማልክት አምላኪዎች አሉ።

ከዚህ የባለ ግን የዘመኑ ክርስቲያኖች ከተጨማሪ ችግሮች ጋር እየተጋፈጡ ነው። ለምሳሌ፣ አንዳንድ የዘመናችን መንግሥታትና ማኅበረሰቦች ክርስቲያኖች ለክርስቶስ ብቻ ታማኝ በመሆናቸው ምክንያት እያሳደዱቸው ነው። በህዝባዊት ሪፐብሊክ ቻይና የሚገኙት በርካታ አብያተ ክርስቲያናት በድብቅ የሚንቀሳቀሱት በዚህ ምክንያት ነው። በእስላማዊ መንግሥታት ያለው ስደት ደግሞ፣ እጅግ የከፋና ክርስቲያኖችን ለባርነት ግፋ ብሎም ለሞት የሚዳርግ ነው። እነዚህ ስደቶች አሰቃቂ ቢሆኑም፣ ሁኔታዎቹም እጅግ አስጨንቀው ጌታችንን እንድንክድ ቢገፋፉንም፣ ከእግዚአብሔር ጋር ታርቀን ለዘላለም መኖር ከፈለግን፣ እስከ መስዋዕትነት ድረስ በመጽናት ለክርስቶስ ታማኝ ሆነን መዘለቅ ይገባናል።

በሌሎቹ የሰለጠኑ መንግሥታት ደግሞ፣ ክርስቲያኖች ጫና የሚደርስባቸው በከህደት መንፈስ ሲሆን፣ በእግዚአብሔርና በክርስቶስ ላይ ያላቸውን እምነት እርግፍ አድርገው እንዲተዉ ይገደዳሉ። ክርስትና እጅግ ኋላ ቀር እና የድንጋይ ዳቦ ዘመን እምነት እንደሆነና ከዘመኑ ሳይንሳዊ ሥልጣን ጋር እንደማይጣጣም ተደርጎ ይቆጠራል። የነገረ-መለኮትና የሳይንስ ትምህርት በበቂ ሁኔታ ያልቀሰሙ በርካታ አማኞች ለእነዚህ ተግዳሮቶች ተገቢ መልስ መስጠት ይሳናቸዋል፣ ስለዚህም እምነታቸውም ይናጋል።

በሌላ ጎን ደግሞ፣ የዘመናቸው ዓለም ፍልስፋናዊ አንጻራዊነት የሃይማኖቶችን መቻቻል በእጅጉ እያበረታታ ነው። በውጤቱም፣ እውነትና ድነት ፍፁማዊ ናቸው የሚለው አቋም ይኮነናል ማለት ነው። ብቸኛው የድነት መንገድ ለክርስቶስ ታማኝ መሆን ነው በማለት ጳውሎስ በጽኑ ያስተምራል። በዘመኑ የምንኖር ክርስቲያኖች ይህንን ሃሳብ ስናንጸባርቅ፣ ግትሮችና መቻቻልን የማይፈቅዱ ተብለን እንፈረጃለን። ስለዚህ ዘላለማዊ በረከትን እናገኝባቸዋለን የሚባሉ ሌሎች መንገዶችን እውቅና እንድንሰጥ ማኅበረሰባዊ ጫና ያርፍብናል።

ሁሉም ጫናዎች የሚመጡት ከቤተክርስቲያን ውጪ ብቻ አይደለም። ለምሳሌ፣ በአንዳንድ ለዘብተኛ የፕሮቴስታንት አብያተክርስቲያናት ውስጥ፣ የሴት አምላክ ተብላ ለምትጠቀሰው ለጥበብ ወይም ለሰፍያ ምሥጋና ይቀርባል። ሌሎቹ የፕሮቴስታንት አብያተክርስቲያናት ደግሞ በማኅበረሰባቸው ውስጥ የሚራገበውን ፍልስፍናዊ አንጻራዊነትን በመቀበል፣ በርካቶቹ እንዲያውም ሁሉም ሃይማኖቶች ክርስቶስን ባይቀበሉም እንኳን ወደ ድነት የሚያደርሱ መንገዶች ናቸው ብለው ያስተምራሉ።

እውነታው እንግዲህ የትም እንኑር የት፣ ለክርስቶስ ታማኝ እንዳንሆን የተለያዩ ጫናዎች የሚፈጠሩብን መሆኑ ነው። ጫናውም ሌሎቹም ሃይማኖቶችና ጣዖታት ዋጋ እንዳላቸው እንድንቀበልና የመጽሐፍ ቅዱስን እግዚአብሔር እንድንክድ ማድረግ ነው። ይህም የሚመጣው፣ አንዳንድ ጊዜ ከመንግሥት፣ ከትምህርት ቤቶች፣ ከጎረቤቶቻችንና ከጓደኞቻችን፣ ከቤተሰቦቻችን ወይም ከቤተክርስቲያን መሪዎቻችንም ሊሆን ይችላል።

ሆኖም ለጳውሎስ አስተምህሮዎች ታማኝ ሆነን መዘለቅ ከፈለግን ግን፣ እነዚህን ሁሉ አማራጮች ወዲያ ብለን ክርስቶስን ብቻ ምርጫችን ማድረግ ገባናል። ለመለክ የተገባው ክርስቶስ ብቻ ነው፣ እውነተኛ ድነት እና መንፈሳዊ በረከቶችም የሚገኙት በእርሱ ብቻ ነው። ልክ እንደ ጳውሎስ፣ ከመጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ውጪ የሆኑ የመንፈሳዊ ኃይላትን አምልኮ በብርቱ ልንቃወም ደግሞም ከእግዚአብሔር ጋር እኛን ሊያስታርቅ የሚችለው ክርስቶስ ብቻ እንደሆነ በጽኑ ልናምን ይገባናል። የሐሰት ትምህርቶቹ የሚመጡት ከምንወዳቸውና ከምናከብራቸው ሰዎች፣ ከቤተክርስቲያኖቻችን መሪዎች ቢሆንም እንኳን ለክርስቶስ ባለን ታማኝነት በመጽናት አሻፈረኝ ማለት ይገባናል።

መንፈሳዊ ትኩረት

ለክርስቶስ ብቻ ታማኝ ሆኖ የመዝለቅን ወሳኝነት ከተመለከትን አሁን ደግሞ ወደ ሁለተኛው ዘመነኛ ተዛምዶ ማለትም፡ በዕለት ከዕለት ሕይወታችን በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ የማትኮርን ዋጋ ወደ መመልከቱ እንሸጋገራለን። ለምድራዊ ጉዳዮችም ስፍራ መስጠት አስፈላጊ ቢሆንም፣ ይበልጥ ተጠቃሚ የምንሆነው ግን ሕይወትን ከመንፈሳዊ አስተሳሰብ አንፃር ስንቃኘው ነው።

በክርስቶስ ስናምን፣ ተአምራዊ ነገር በሕይወታችን ተከናውኗል ማለትም፣ ውስጣዊ ማንነታችን (መንፈሳችን) ታድሷል። ወደ እምነት ከመምጣታችን በፊት፣ ውስጣዊ ማንነታችን ሙት ነበር፤ ለእግዚአብሔር በጎ ምላሽ አንሰጥም ነበር። በእርሱ ላይ ኃጢአት በመሥራታችንና የእርሱ ፍርድ የሚገባን በመሆናችን ብቻ ሳይሆን፣ እርሱን በመጥላታችንና ለእርሱም ባለመገዛታችን የእግዚአብሔር ጠላቶች ነበርን። እግዚአብሔር እጅግ ስለወደደን ጠላቶች ሆነን እንድንቀር አልፈቀደም። ስለዚህ፣ መንፈሳችንን ሊድስ መንፈስ ቅዱስን ላከልን፣ ስለዚህም ውስጣችን ታደሰ፣ ኃጢአታችንን በመናዘዝ ለጌታ ፈጥነን መገዛት ደስ ያሰኘናል። ደግሞም፣ የእግዚአብሔር መንፈስ በውስጣችን አድሮ፣ ከክርስቶስ ያስተሳሰረናል፣ ወደ ፊት በእርሱ የምንቀበለውን በረከትም ያረጋግጥልናል። ድነታችን በምድራዊ ፍላጎቶቻችን ላይ የተመሠረተ አይደለም፣ ነገር ግን በታደሰው መንፈሳችን መንፈሳዊ እውነታዎችና ከክርስቶስ ጋር ባለን አንድነት ላይ ነው። የቆላስይስ ሰዎች ምድራዊውን ነገር ቸል እያሉ በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ይበልጥ እንዲያተኩሩ ጳውሎስ የሚያበረታታው ለዚህ ነው።

የነገረ-መለኮቱ ምሁራን ወደ እምነት ያልመጡትን ሰዎች ዳግመኛ ያልተወለዱ በማለት ይጠቅሷቸዋል። በተቃራኒው ደግሞ፣ ዳግመኛ የተወለዱ የሚለው ቃል ላመኑት ይጠቀሳል። እነዚህ ቃሎች የአንድ ሰው መንፈስ ወይም ነፍስ ያለችበትን ሁኔታ ያሳያሉ። ዳግም አለመወለድ ማለት በመንፈስ ሙት መሆን ሲሆን፣ ዳግም መወለድ ደግሞ በመንፈስ ሕያው መሆን ነው።

ዳግም ያልተወለዱ ሰዎች በኃጢአታቸው ምክንያት በእግዚአብሔር ፍርድ ስር ናቸው። በተጨማሪም ምንም ዓይነት ሞራላዊ አቅም ስለሌላቸው፣ እግዚአብሔር እንከን የሌለባቸው ንፁሕን ብሎ እንዲጠራቸው የሚያደርግ ሥራ መሥራት አይችሉም። ከዚህም ባሻገር፣ እግዚአብሔር ንጹህ ናቸው የሚላቸውን ነገሮች የማድረግ ግብረገባዊ ፍላጎት የላቸውም። በአጭሩ፣ ዳግም ያልተወለዱ ሰዎች አልዳኑም፣ ራሳቸውንም ማዳን አይችሉም በእግዚአብሔር አምነው መዳንም አይፈልጉም።

በሌላ በኩል፣ ዳግም የተወለዱቱ የእግዚአብሔር ህግ በሚጠይቀው መሠረት ስለ ኃጢአታቸው ከሞተው ከክርስቶስ ጋር ከመስማማታቸው የተነሳ ይቅር የተባሉ ናቸው። ከዚያም ባሻገር፣ ያተደሰው መንፈሳቸው ሞራላዊ አቅም አግኝቷል፣ ስለዚህም እግዚአብሔርን መታዘዝ ይችላሉ፣ ግብረገባዊ መሻትም አላቸው ስለዚህም እግዚአብሔርን የመታዘዝ ፍላጎት አላቸው።

ወደ እምነት ስንመጣ በውስጣችን የተካሄደውን የመንፈሳዊ ለውጥ ዋጋ ማጣጣል ከባድ ነው። ዳግም ልደታችን አዲስ ሰዎች አድርጎናል። እኛ ይቅር የተባልን ሰዎች ብቻ ሳንሆን፣ ትልቅ መንፈሳዊ ለውጥ ያገኘን ሰዎች ነን። ጳውሎስ በቆላስይስ ምዕራፍ 2 ቁጥር 13 እንደጻፈው ዳግም መወለድ መንፈሳዊ ለውጥ ነው።

እናንተም በበደላችሁና ሥጋችሁን ባለመገረዝ ሙታን በሆናችሁ ጊዜ፣ ከእርሱ ጋር ሕይወትን ሰጣችሁ፤ በደላችሁን ሁሉ ይቅር አላችሁ፤ (ቆላስይስ 2:13)

እኛ ሁላችን በአንድ ወቅት በኃጢአት ምክንያት ሙት ነበርን፤ ማለትም በእግዚአብሔር ፍርድ ስር ነበርን። እግዚአብሔር ግን ኃጢአታችንን ይቅር አለን ሕይወትም አደረገን። በኃጢአተኛው ተፈጽጦቻችንም ምክንያት ሙታን ነበርን፤ ማለትም ክፋት የሚቀናው ተፈጥሮ ነበረን ስለዚህ ምንም ዓይነት ግብረገባዊ መሻት አልነበረንም። አሁንም እንደገና፤ እግዚአብሔር ሕይወትን አደረገን። በውጤቱም፤ እኛ አሁን መልካሙን የመመኘትና መልካሙን የማድረግ መሻት አለን።

አሮጌውና ዳግም ያልተወለደው መንፈሳችን ምንም ዓይነት ሞራላዊ ናፍቆትና አቅም የለውም። የታደሰው መንፈሳችን ግን ሞራላዊ አቅምም መሻቱም አለው። ዳግም ተወልደን ከንጉሡ ከክርስቶስ ጋር አንድ ከመሆናችን አስቀድሞ በመንፈስ ሙታን በነበርን ወቅት፤ ምንም እንኳንበውስጣችን ፍላጎት ቢኖርም፤ በመንፈሳዊ ነገሮች ወይም “በላይ ባሉት ነገሮች ላይ” ማትኮር ፋይዳ ቢስ ይመስለን ነበር። አሁን ግን ዳግም በመወለዳችን፤ ለማድረግ እጅግ ደስ የሚያሰኝን ነገር በአዲሱ ሕይወታችን ላይ በማትኮር በአዲስ መንገድ ነገሮችን ማከናወን ነው። መንፈሳችን ሕይወት ሆኗል፤ አሁን መንፈሳውያን ሰዎች ሆነናል። እጅግ አመክኖአዊ፤ ያለ ምንም ጭንቀት የምናከናውነው፤ ለእኛ እጅግ ጠቃሚ የሆነው እና እንደ መንፈሳውያን ሰዎች የምናከናውነው ተግባር በመንፈሳዊ ሕይወታችን ላይ ማትኮር ነው። ጳውሎስም በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ከቁጥር 1 እስከ 2 ድረስ እንዲህ በማለት ቀጣይ ማሳሰቢያውን ይለግሰናል፡

እንግዲህ ከክርስቶስ ጋር ከተነሣችሁ፥ ክርስቶስ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጦ ባለበት በላይ እሾ፤ በላይ ያለውን አስቡ እንጂ በምድር ያለውን አይደለም። (ቆላስይስ 3:1-2)

ከክርስቶስ ጋር በላይ ስለተቀመጥን፤ ልቡናችን ማተኮር ያለበት ለሰማይ አግባብነት ባለው ነገር ላይ ነው። አሁን ስለ ፍጥረት ዓለሙ የሥልጣን አወቃቀር ትክክሮች ግንዛቤ አግኝተናል፤ ዓለም እንዴት እንደምትንቀሳቀስ ደግሞም ትክክለኛ በረከትን የሚያስገኙት ምን ነገሮች እንደሆኑ ተረድተናል። ይህም እውቀት ሕይወታችን የምንመራበትን አቅጣጫ ቀይሮታል።

በአንድ የታሪክ ዘመን ግን፤ ጳውሎስ በሰማያዊ ነገሮች ላይ እንጂ በምድራዊ ነገሮች ላይ ማትኮር የለብንም ብሎ የተናገረውን ንግግር ክርስቲያኖች በተሳሰተ መንገድ ተርጉመውት፤ ሰማያዊ ነገርን በሙላት ለማግኘት መደበኛውን ሰብዓዊ ሕይወት ቸል ማለት አለብን ማለቱ ነው ብለው ነበር። ለዚህ ዓይቱ አስተሳሰብ በመካከለኛው ክፍለ ዘመን የነበሩት ባህታውያን መነኩሴዎች ትክክለኛ ምሳሌዎች ናቸው። አንዳንዶቹ ባህታውያን፤ ከተቀረው ማኅበረሰብ ተገልለው ይኖሩ ነበር። አንዳንዶቹ ደግሞ ለረጅም ጊዜያት በሞሻዎችና በበረዶአማ ተራሮች ጫፍ ላይ ኖረዋል። ሌሎቹ ደግሞ በራሳቸው ላይ አካላዊ ጉዳት አድርሰዋል። በመንፈሳዊ ሕይወት ለማደግና ከዚህ መንፈሳዊነት ከጎደለው መደበኛ ዓለም መገላገል የሚቻለው በዚያ ነው ብለው በጽኑ ያምኑ ነበር። እንዲያውም፤ በአንዳንድ ሁኔታዎች፤ በቆላስይስ ይኖሩ የነበሩ የሐሰት መምህራን ይፈጽሟቸው የነበሩ ስህተቶችን ይፈፁም ነበር።

እውቁ አስተማሪና በአሁኑ ወቅት ቱስኬጂ ዩኑቨርሲቲ በመባል የሚታወቀው ዩኒቨርሲቲ መሥራች ቡከር ቲ. ሞሽንግተን የሚከተለውን የአሜሪካኖች ምሳሌ መስሏል ይባላል፡

አንድን ወደ አዝቅት የጠለቀን ሰው መያዝ ያማረው ሰው አብሮት አዝቅት ውስጥ ካልገባ ሊይዘው አይችልም።

ጳውሎስ ስለ ክርስቲያኖች ውስጣዊ ሕይወት ያስተማረውን ነገር፣ ዋሽንግተን ከሰው ሰብዓዊ ግንኙነት ጋር አዛምዶ አቅርቦታል። ማለትም የተፈለገው፣ ጉልበታችንንና ትኩረታችንን ሁሉ ኃጢአት ናፋቂ የሆነውን መሻታችንን በመጫን ላይ ካሳረፍን፣ አሁንም እያተኮርን ያለነው በክፉ መሻቶቻችን ላይ ነው ማለት ነው። አዎን፣ መልካም ሥራ ቢመስልም እንኳን፣ ኃጢአትን አሻፈረኝ ማለት ግሩም ነገር ነው። ጳውሎስም ኃጢአትን ተሞሎ ሥጋዊ መሻቶቻቸውን እንዲገድሉ አማኞችን አበረታቷል። ጳውሎስ በቀላሉ ሊያስጨብጥ የፈለገው ነጥብ ግን ምድራዊ ጉዳዮችን የምናይበትን እይታ በአዲስ መንገድ መቀየር ይገባናል፤ ያንን ስናደርግም ደግሞ ትኩረታችንን ከምድራዊ ነገሮች ዘወር በማድረግ በመንፈሳዊ ነገሮች ላይ ማድረግ ይገባናል የሚል ነው። ሆኖም ጳውሎስ የጠቀሳቸው “መንፈሳዊ” ወይም “ሰማያዊ” ጉዳዮች በዚህ ዓለም በመኖር የምንገልጣቸው ናቸው። በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ከቁጥር 12 እስከ 16 የተናገራቸውን ቃላት እናድምጥ፡-

እንግዲህ እንደ እግዚአብሔር ምርጫች ቅዱሳን ሆናችሁ የተወደዳችሁም ሆናችሁ፥ ምሕረትን፣ ርኅራኄን፣ ቸርነትን፣ ትህትናን፣ የሞህነትን፣ ትዕግሥትን ልበሱ፤ እርስ በርሳችሁ ትዕግሥትን አድርጉ፥ ማንም በባልንጀራው ላይ የሚነቅፈው ነገር ካለው፥ ይቅር ተባባሉ፤ ክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉ፤ በእነዚህም ሁሉ ላይ የፍጻሜ ማሰሪያ የሆነውን ፍቅርን ልበሱት። በአንድ አካልም የተጠራችሁለት ደግሞ የክርስቶስ ሰላም በልባችሁ ይግዛ፤ የምታመሰግኑም ሁኑ። የእግዚአብሔር ቃል በሙላት ይኑርባችሁ፤ በጥበብ ሁሉ እርስ በርሳችሁ አስተምሩና ገሥጹ፤ በመዝሙርና በዝማሬ በመንፈሳዊም ቅኔ በጸጋው በልባችሁ ለእግዚአብሔር ዘምሩ፤ (ቆላስይስ 3፡12-16)

ወደ ፍሬ ነገሩ ስንመጣ፣ ጳውሎስ እያለ ያለው፣ በሕይወታችን “ሰማያዊ” ወይም “መንፈሳዊ” የምንላቸው ጉዳዮች በሰማያት የተገለጠችው የእግዚአብሔር መንግሥት በዚህ በምድር የምትታወቅባቸው ጉዳዮች ናቸው ነው። በሌላ መንገድ ስናስቀምጠው ደግሞ፣ ሰማያዊ አስተሳሰብ ማለት ክርስቶስ ተብሎ በሚጠራውና ወደ ሰማይ በወጣው ላይ ማትኮርና በዚህ በምድር ይበልጥ እርሱን እየመሰልን የምንሄድባቸውን የሕይወት ዘይቤዎች መከተል ማለት ነው።

ጳውሎስ “ሰማያዊ” ወይም “መንፈሳዊ” እያለ ከጠቀሳቸው ነገሮች አብዛኞቹ፣ ከሰዎች ጋር ካለን ግንኙነት ጋር የተያያዙ ናቸው። እንዲያውም አንዳንዶቹ ከሰዎች ጋር ባለን ግንኙነት ብቻ ሊገለጡ የሚችሉ ናቸው። ለምሳሌ፣ ርኅራኄ፣ ገርነት፣ ትህትና፣ ጨዋነት፣ ትዕግሥት፣ ይቅርታ፣ ፍቅር እና ሰላም ሊገለጡ የሚችሉት በማሳበረሰብ አውድ ውስጥ ነው። እነዚህ የሕይወት ዘይቤዎች አሁን በዚህ ዓለም በመኖር የምንገልጣቸው ናቸው።

እንዲሁም ጳውሎስ፣ በቆላስይስ ምዕራፍ 3 ከቁጥር 16 እስከ ምዕራፍ 4 ቁጥር 6 ድረስ፣ አማኞች እነዚህን የሕይወት ዘይቤዎች ተግባራዊ ሊያደርጉ የሚችሉባቸውን በርካታ ምድራዊ ዝምድናቸው ማብራሪያ ሰጥቶባቸዋል። ለምሳሌ፣ አማኞች በመዝሙር፣ በመንፈሳዊ ቅኔና በውዳሴ እርስ በርስ ሊማማሩ እንደሚገባቸው ጽፏል። ሚስቶች ለባሎቻቸው አንዲገዙ፣ ባሎች ደግሞ ሚስቶቻቸውን እንዲወድዱ አዝዟል። ልጆች ወላጆቻቸውን እንዲታዘዙ፣ ወላጆች ደግሞ ልጆቻቸውን እንዲያበረታቱ መመሪያ ሰጥቷል። በሮች ደግሞ፣ ታዛዥና ትጉ እንዲሆኑ፣ ጌቶች ደግሞ የሁላችን ጌታ የሆነው ጌታ ቤተክርስቲያንን እንደሚያይበት እይታ ባረቻቸውን እንዲመለከቱ አሳስቧል። እርሱ ራሱ ደግሞ ወንጌልን በሚሰብክበት ወቅት እግዚአብሔር እንዲያበረታው እንዲጸልዩለት ጠይቋል። የቆላስይስ ሰዎችም ወንጌልን የሚሰብኩበትን እድል ሲያገኙ በጥበብና

በትጋት እንዲቀሙበት መመሪያ ሰጥቷቸዋል። እነዚህ ሁሉ መመሪያዎች ከ“ሰማያዊ” ወይም ከ“መንፈሳዊ” ጉዳዮች ጋር ትስስር አላቸው። ሁሉም በተግባር ሊገለጡ የሚችሉት ግን በዚህ በአሁኑ ዓለም ነው።

ለጳውሎስ፣ ሰማያዊ ወይም መንፈሳዊ ልቡና መያዝ ማለት መንግሥተ ሰማያት አሁን እዚህ በምንኖረው ኑሮ ምን ያህል አስደናቂ እንደሆነች ማሳየትና ይህች ዓለም የመንግሥተ ሰማያት መልክ እንዲኖራት ለማድረግ የሚያግዙ መንገዶችን መፈለግ ማለት ነው። ያም ተግባራዊ የሚሆነው በአዲሱ መንፈሳዊ ማንነታችን ላይ ስናተኩር፣ እና ከዚያ ማንነት ጋር የሚጣጣም መልካም ሥራ ስንሠራ ነው። በላይ በሰማይ ዘወትር የሚከናወኑትን መልካም ሥራዎች በዚህ በምድር መሥራት ማለት ነው። ሌሎችን መውደድ፣ ሌሎችን ይቅር ማለት፣ ደግ፣ ጨዋና ትኩት መሆን ማለት ነው። ሌሎችን ሰዎች ኢየሱስ በሚያያቸው መንገድ ማየት ማለት ነው። በአጭሩ፣ ትኩረትን በመንፈሳዊ ጉዳዮች ላይ ለማድረግ፣ አሁን፣ እዚህ፣ በዚህ ምድር ላይ የእግዚአብሔርን መንግሥት በመገንባት ላይ ልናተኩር ይገባናል።

5. ማጠቃለያ

በዚህ ጥምህርት በሐዋርያው ጳውሎስና በቆላስይስ አማኞቹ መካከል የነበረውን ግንኙነት በጥልቀት ተመልክተናል። ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች የጻፈውን ደብዳቤ ዳራ፣ አወቃቀሩንና ይዘቱንም መርምረናል። በመጨረሻም፣ የቆላስይስ ሰዎች ከጳውሎስ የተላለፈላቸውን አስተምህሮ ዘመነኛ ተዛምዶ ተወያይተንበታል።

ጳውሎስ ለቆላስይስ ሰዎች ከጻፈው ደብዳቤ ዛሬ ለእኛ በርካታ ትምህርቶችን እናገኛለን። ስለ ክርስቶስ የበላይነት፣ ለእርሱ ሐዋርያትና ለአስተምህሮአቸው ትልቅ አክብሮት እንዲኖረንም ያስተምረናል። በእግዚአብሔር መንግሥት እኛ የሚኖረንን ድርሻ እና አሁን እያጣጣምን ያለነውን ታላቅ መዳን ያብራራልናል። ከሰማያዊ ጥሪ ተካፋይ እንደሆኑ ህዝቦች፣ በመንፈሳዊ አስተሳሰብ እንድንኖር ደግሞም ሰማያዊ እሴቶችን በምድር ለመግለጥ እንድንተጋ ያበረታታል። በክርስትና ሕይወታችን ወደፊት እየገፋን ስንሄድም፣ ጳውሎስ በዚህ መልእክቱ ያስተላለፋቸውን መልእክቶች ማስታወስ እምነታችንን በጽናት እንድንጠብቅ፣ እንደ ፍሬያማና የተባረኩ የእግዚአብሔር መንግሥት ሕዝቦች እንድንኖር ይረዳናል።